

Diena

Latvijas Republikas Laikraksts

mājai un ģimenei

CETURTDIENA, 5. JANVĀRIS, 1995
NR.4 (1098)
CENA (DIENA+MĀJAI
UN ĢIMENEI) — Ls 0,10

Agroinvest Consulting Ltd. **Lata Holding Ltd.**

100% Valsts kontrole (iesaka likvidēt)

100% (Pārvērtots par Lauku attīstības fondu)

Agroleasing

Lata Holding atbildēs arī par citu grēkiem

Akvilīna Liepiņa — 3.lpp.

66,6% 63,3% 60% 40%

Latvijas krievi Krievijas žņaugos

Ainārs Dimants — 2.lpp.

Kā mūs ietekmēs pensijas vecuma paaugstināšana?

Uz jautājumiem atbildēs sociālo lietu valsts ministrs **Vladimirs Makarovs**, ja zvanīsiet **piektdien, 6.janvārī**, no plkst.14 līdz 16 pa tālruni 213089

Dievu un saules zemē

10.lpp.

Jeļcins pavēl pārtraukt Čečenijas galvaspilsētas bombardēšanu

Čečenu brīvprātīgie meklē patvērumu no smagajām apšaudēm pie prezidenta pils. Groznijas centrs ir pilnībā sagrauts. Uz ielām joprojām guļ ap 100 Krievijas karavīru liķi. Foto — EPA—A.F.I.

Pāvels Širovs, Dienas korespondents Maskavā, Dienas ārzemju ziņu birojs

Groznijā. Kā zināms, arī 26.decembrī B.Jeļcins paziņoja, ka turpmāku karadarbību neuzskata par mērķtiecīgu, taču uzbrukumus turpinās ar vēl lielāku sparā. Savukārt Krievijas vicepremiers Nikolajs Jegorovs šodien Mozdokā paziņojis, ka «5.janvārī Krievijas armijai bez kaujas jāņem Groznija». Viņš paziņoja, ka vienlaikus ar karaspēku pilsētā atgriezies «Čečenijas likumīgā valdība». Informēta persona Krievijas parlamentā Die-

nai paziņoja, ka ir sagatavots B.Jeļcina dekrēts par aizsardzības ministru Pāvela Gračova atstādīšanu. Krievijas Federācijas pilnvarotais cilvēktiesību jautājumos Sergejs Kovaļovs šodien Čečenijas kaimiņrepublikas Ingušijas galvaspilsētā Nazranā paziņojis, ka Groznijā izšķiras ne tikai Čečenijas, bet arī visas Krievijas liktenis. S.Kovaļovs kauju laikā atradās Groznijā. Šodien viņš devies uz Maskavu, lai panāktu tikšanos ar

Latvija vēlreiz pauž bažas par Čečeniju

Jānis Kulmanis

Dienai sājca, ka situācija kaimiņvalstī, protams, satrauc un tie pārākumi, kas vērojami Čečenijā, vairs nevar būt kādas valsts iekšēja lieta un visai pasaulei būtu tiesības izteikt savu attieksmi, lai gan de iure tā ir Krievijas iekšēja lieta. Pēc A.Markota domām, ir uztraucoši arī, ka Čečenijas konflikta dēļ šķēļas Krievijas demokrātiskie spēki, cik nu par tādām var runāt. Lai gan šajā situācijā būtu jārod iespēja problēmu risināt starptautiskā līmenī — ar Eiropas Drošības un sadarbības organizācijas (EDSO) vai ANO līdzdalību, tomēr šajā situācijā EDSO savu nevarību jau izrādījis.

Saeimas Ārlietu komisijas priekšsēdētājs Aleksandrs Kiršteins telefonarunā ar **Dienu** atgādāja, ka Saeima savu paziņojumu pieņēmusi jau pagājušajā gadā, tomēr nākamnedēļ Ārlietu komisija vēlreiz pārņems situāciju Čečenijā. Iecerēts to pārņemt arī ar Eiropas padomes Parlamentārās asamblejas prezidentu Migelu Martinesu, kas nākamnedēļ viesosies Latvijā. Ārlietu komisija, iespējams, pieņems arī konkrētus priekšlikumus šīs situācijas risināšanai, ko izteiks EDSO vadītājs Saeimā nākamnedēļ. ASV valdības biļetens **Wireless File** šodien informē, ka Čečenijas jautājums nedominēs Krievijas ārle-

Veido naturalizācijas pārvaldes nodaļas

Nellija Ločmele

bu, lai līdz 1.februārim varētu sākt naturalizācijas iesniegumu pieņemšanu visā Latvijā. Tiek meklētas telpas nodaļām un izraudzīti darbinieki, izstrādāti Pilsonības likumā prasītie noteikumi (par latviešu valodas un vēstures zināša-

Noslēgts memorands par meža izstrādi

Aiga Pelāne

Rīgā, 4.janv. Lai sekmētu meža izstrādi Krievijā, starp Krievijas valsts mežizstrādes sabiedrību **Roslesprom** un Latvijas Republikas Valsts meža dienestu pagājušā gada beigās noslēgts savstarpējs memorands, **Dienai** informēja Latvijas kokapstrādes uzņēmēju un eksportētāju asociācijas prezidents Cedriks Griķis.

Memorands paredz mežu izstrādes komitejas izveidošanu, kas istenos memorandā noteiktās darbības. Abas puses viena otrai sniegs informāciju par valstī pieejamajiem meža izstrādes normatīvajiem dokumentiem, standartizāciju un sertifikāciju, rūpēsies par abu pušu izstrādāto kopējo koksnes mehāniskās un ķīmiskās pārstrādes, kokmateriālu tranzīta projektu izpildi, kā arī ostu izmantošanu kokmateriālu eksporta vajadzībām.

Skat. **Noslēgts memorands** 6.lpp.

Sāksies publiskā privatizācija par sertifikātiem

Ēriks Matulis

Rīgā, 4.janv. 5.janvārī sāksies pirmo trīs publiskai privatizācijai nodoto valsts uzņēmumu — **Latvijas naftas** Saldus naftas bāzes, ražošanas apvienības **Kaija** un uzņēmuma **Latinterauto** — darbinieku parakstīšanās uz šo uzņēmumu akcijām par privatizācijas sertifikātiem. 14.janvārī notiks uzņēmumu kontrolpakešu izsole, savukārt 30.janvārī sāksies šo uzņēmumu akciju publiskās piedāvājums par privatizācijas sertifikātiem, ko veiks Rīgas fondu birža, preses konferencē teica Latvijas privatizācijas aģentūras (LPA) ģenerāldirektors Jānis Naglis.

Privatizējamās uzņēmumus iecerēts pārveidot par akciju sabiedrībām. Kontrolpaketes turētāji iegūs vairāk nekā 50% akciju, uzņēm-

mā strādājošie varēs iegādāties līdz 20% akciju un 25—30% akciju pārdoš izsolē par sertifikātiem. Uzņēmumu parādi būs jāpārņem jaunizveidotajām akciju sabiedrībām, **Dienai** teica LPA tehnikais direktors Arvis Freibergs.

Līdz aprīlim varētu būt zināmi trīs uzņēmumu publiskās privatizācijas pirmie rezultāti. Pēc rezultātu apkopošanas un analīzes publiskai privatizācijai nodos nākamās 15—20 uzņēmumus, to skaitā visas privatizācijai paredzētās **Latvijas naftas** naftasbāzes, Rīgas lauksaimniecības mašīnbūves rūpniecību, uzņēmumu **Rīgas raugs** u.c. Pavisam 1995.gadā publiskai privatizācijai paredzēts nodot ap 50 valsts uzņēmumu, teica J.Naglis. Kopējais privatizējamo uzņēmumu skaits 1995.gadā būs ap 250.

Saņemti priekšlikumi uzņēmumu privatizācijai

Ēriks Matulis

Rīgā, 4.janv. Starptautiskajā privatizācijas piedāvājumu konkursā uz četrdesmit no četrdesmit pieciem Latvijas uzņēmumiem pieņemti priekšlikumiem pretendenti, trešdien preses konferencē teica Latvijas privatizācijas aģentūras (LPA) ģenerāldirektors Jānis Naglis. Konkurss notika no 1994.gada 17.novembra līdz 22.decembrim. Kopā LPA saņēmusi 176 privatizācijas priekšlikumus, no kuriem 71% ir no Latvijas uzņēmējiem.

50% priekšlikumu paredz Latvijas kokapstrādes uzņēmumu privatizāciju, no tiem 50% ierosinātāji ir Latvijas uzņēmumi. Galvenie ārvalstu investori ir Vācijas un Austrijas

uzņēmēji. 15% priekšlikumu paredz Latvijas transporta nozares uzņēmumu privatizāciju (90% ierosinājumu no Latvijas), 10% priekšlikumu ir pārtikas rūpniecības uzņēmumu privatizācijai. Iesnieti priekšlikumi celtniecības materiālu, smagās un vieglās rūpniecības, papīra un tekstilrūpniecības uzņēmumu privatizācijai LPA palabam nesniegts informāciju par konkrētiem privatizācijas priekšlikumiem, kā arī informāciju, par kuriem uzņēmumiem kādi priekšlikumi iesniegti, teica J.Naglis. Nākamā starptautiskā Latvijas uzņēmumu privatizācijas piedāvājumu konkursu LPA iecerējusi izsludināt janvāra beigās vai februāra sākumā, piedāvājot 45—50 uzņēmumus.

Lidosta Rīga paziņo par sankcijām pret parādniekiem

Toms Liepiņš

Rīgā, 4.janv. Trešdien starptautiskās lidostas **Rīga** vadība preses konferencē paziņoja: ja līdz 6.janvārim vairākas Latvijas aviobiedrības, to starpā divas lielākas — **Latvijas aviolīnijas** un **Baltic International Airlines** — nenokārtos parādu lidostai, tās no 6.janvāra nevarēs veikt lidojumus.

«Kopējais aviokompāniju parāds jau ir sasniedzis 1,2 miljonus USD, no kuriem ap 40% ir parādā **Latvijas aviolīnijas**. Otrs lielākais parādnieks — **Baltic International Airlines** ir parādā 400 tūkstošus USD. Vēl parādnieku skaitā ir **Fenix Air** un **Rīga Air Express**, kuru parāds gan nav tik liels,» teica li-

dosta finanšu direktors Guntars Sprogis. Šīs kompānijas jau esot brīdinātas, ka jāsedz parādi, un, ja tie netiks nomaksāti 5.janvārī, lidostā vadība būs spiesta pārādu piedziat ar tiesas starpniecību.

Trešdien a/s **Latvijas aviolīnijas** prezidents Jānis Dinevičs **Dienai** teica, ka cer maksājumus veikt laikus, bet konkrētu paziņojumu **Latvijas aviolīnijas** sniegs ceturtdien. No **Baltic International Airlines** vadības informāciju iegūt neizdevās.

Ar valsts uzņēmuma **Latvijas gaisa satiksmes** juriste Iviņa Trūba informēja, ka **Latavio** ir parādā uzņēmumam gan par lidojumu vadību, gan sakaru pakalpojumiem vairāk nekā 400 tūkstošus USD.

Skat. **Lidosta Rīga** 6.lpp.

Lattelekom gatavojas sūdzēt tiesā Neatkarīgo Cīņu

Ēriks Matulis

Rīgā, 4.janv. **Lattelekom** sākuši gatavot materiālu prasības iesniegšanai tiesā par **Neatkarīgajā Cīņā** publicēto nepatieso ziņu atsaukšanu, **Dienai** informē **Lattelekom** preses dienesta vadītāja Anita Leiskalne.

Pagājušajā gadā sāktā apelojumu kampaņa pret **Lattelekom** turpinoties, un **Lattelekom** ir nepieciešams laiks, lai apkopotu visu informāciju, tāpēc par konkrētu prasības iesniegšanas datumu runāt vēl esot pārāgi, teica A.Leiskalne.

Neatkarīgās Cīņas izpildredaktors Viktors Daugmalis par **Lattelekom** izplatīto paziņojumu **Dienai** teica: «Mēs esam precīgi par šo paziņojumu, jo tiesā mēs varēsim nosaukt to dokumentu numurus, kas apstiprina mūsu publikāciju patiesību. Taču šo dokumentu ko-

piju mums nav. Mēs izsakām bažas, ka **Lattelekom** ar tiesas palīdzību var novicināt Saeimas izveidotās komisijas darbu. Ja mums radīsies aizdomas, ka šī tiesa nenotiek un **Lattelekom** tikai velk laiku, mēs paši izskatīsim iespēju iesniegt tiesā prasību pret **Lattelekom** par izplatīto paziņojumu.»

Lattelekom izplatītajā paziņojumā teikts, ka **Neatkarīgās Cīņas** organizētā kampaņa ir vērstā ne tikai pret pašreiz Latvijas ekonomiskā lielāko starptautiski atzīto investīciju projektu, bet arī pret Latvijas ekonomikas attīstību kopumā, jo, pirmkārt, palīdz radīt nelabvēlīgus apstākļus turpmākiem ārvalstu ieguldījumiem Latvijā, otrkārt, traucē Latvijas telekomunikāciju sistēmas modernizācijai, kas ir viens no galvenajiem nosacījumiem ekonomikas uzplaukumam.

Andris Bērziņš un Vladimirs Makarovs preses konferencē. Foto — Uldis Briedis, Diena

Rīgā, 4.janv. Iespējams, ka grozījumi un papildinājumi likumā «Par valsts pensijām» Satversmes 81.pantā kārtībā tiks pieņemti ceturtdien valdības ārkārtas sēdē. Tajos paredzēts, ka no 55.gada 1.jūlija tiks paaugstināts pensijas vecums — viršējiem tiesības uz vecuma pensiju būs, sasniedzot 61. sievietēm — 56

gadus. Kopējais pensijas vecums Latvijā būs 65 gadi. Lai to nodrošinātu, pensionēšanas vecums katru gadu tiks palielināts par sešiem mēnešiem. Šī pāreja tiks īstenota — viršējiem 9.gados, sievietēm — 19. Izmaiņas neskar esošos pensionārus, cilvēkus, kas sasnieguši pašreiz noteikto pensijas vecumu, bet nav pensijas noformējuši.

Skat. **MK apņēmis** 6.lpp.

Vairākas frakcijas atbalstīšot pensijas vecuma palielināšanu

Nellija Ločmele

Rīgā, 4.janv. Saeimas politiskie spēki sliecas pozitīvi vērtēt pensijas vecuma palielināšanu, ko valdība plāno apstiprināt Satversmes 81.panta kārtībā ceturtdien. Valdības sagatavotie grozījumi likumā «Par valsts pensijām» no 1.jūlija paredz viršējiem tiesības uz pensiju no 61.gada, bet sievietēm no 56.gada vecuma.

Latvijas ceļa koalīcijas partneri Tautsaimnieku politiskā apvienība uzskata pakāpenisku pensijas vecuma palielināšanu, tāpat arī pensiju indeksāciju un pensiju fondu izveidošanu par ļoti nepieciešamu. Tas ne vien atļautu valsts budžetu, bet arī mazinātu spriedzi vecākos cilvēkos, ko līdz ar pensijas vecuma tuvošanos nomāc bezdarba draudi, **Dienai** trešdien sacīja TPA līderis Edvins Kide. Ap-

zinoties šā solā smagumu, pensijas vecuma palielināšanu atbalstīja arī Kristīgo demokratu savienības frakcijas vadītāja Aida Prēdele. Līdzīgu viedokli pauda LNNK frakcijas vadītājs Aleksandrs Kiršteins: «Mēs nesam socialistu frakcija, tāpēc to apšveicam.» Arī Tautas saskaņas partijas frakcijas līderis Jānis Jurkāns atzina, ka ceļš ir pareizs, bet šaubījās vienīgi, vai šis ir istais laiks, kad sākt pensijas vecuma palielināšanu. Pret valdības nodomu kategoriski iebilda Demokrātiskās partijas frakcijas vadītāja Ilga Grava-Kreituša: «Nedomāju, ka Latvijas peckara paaudze, kas augusi visgrūtākajos apstākļos, būtu jāstāda ar pensijas vecuma palielināšanu. Mūsu frakcija to neatbalstīs.» **Dienai** trešdien neizdevās sazināties ar **Lidzietības**, **Zemnieku savienības** un **Tēvzemei un brīvībai** frakcijas pārstāvjiem.

Vides aizsardzības problēmas Rīgā un tuvākajā apkārtnē

Uz jautājumiem par atkritumu savākšanu, gaisa piesārņojumu, ūdens attīrīšanu atbildēs Rīgas reģionālās Vides aizsardzības komitejas priekšsēdētājs **Andrejs Laškovs**, ja zvanīsiet **piektdien, 6.janvārī** no 11 līdz 13 pa tālruni 212170.

Saņemtais piedāvājums!

20% atlaide līdz 20.janvārim

reklamam Dienā

SAULE LEC 9.00 RIET 15.58

MĒNESS LEC 10.21 RIET 21.53

5 — 9 m/s

D -1° -6°
N -4° -9°

Laika ziņas

Šodien Latvijā mainīgs mākoņu daudzums, bez nokrišņiem. Pūtis dienvidrietumu, rietumu vējš ar ātrumu 5—9 m/s. Gaisa temperatūra dienā no -1°C līdz -6°C, naktī — no -4°C līdz -9°C (vietām līdz -13°C). Medicīniskais laika tips — II (labvēlīgs).

PRESE

Avižu nakts gaitas

Solvita Smilģe

Ap to laiku, kad pāris stundu pēc pusnakts Preses nama tipogrāfijas mašīnas izmet svaigās avīzes, dažādās Rīgas malās mostas seši soferi. Dažs mundrunam izdzer tasi melnas kafijas, cits tāpat vien izstāpās, sēžas savā autiņā un prom uz Lāčplēša ielu, uz Dienas abonēšanas centru. Tur gaida pēdējo avižu blāķi, ko steidz sašķirot abonēšanas centra darbinieki, un vēl seši taksisti — Taksometru parkam šīs stundas no diviem līdz četriem pieciem nakti ir vistukšākās, vienīgi klienti — pārdzērnieki un strīdos uzbudināta naktskluba publika — nav ne droša, ne patīkama sabiedrība. Tādēļ taksometru soferi daudz labprātāk palatma nepelna, izvadājot avīzes nekā dzēriņus. Un tā ik nakti īsi pirms trijiem ar jaunākajām ziņām uz blakuscēkļa visos Rīgas virzienos dodas ducis Dienas abonēšanas centra soferu. Līdz pieciem ritā avīzēm jābūt speciālās mikrorajonu pastkastēs. Tur tās savās 130 Dienas pastnieki, lai līdz septiņiem, kad mostas pilsēta, svaigi laikraksti būtu visās abonēšanas centra klientu pastkastēs.

No Preses nama atvestās avīzes šeit, abonēšanas centra Diena telpās, ik nakti tiek sašķirotas un nodotas soferiem, kuri līdz pieciem ritā tās izvadā pa visiem pilsētas mikrorajoniem. Foto — Uldis Briedis, Diena

Laudis, abonēšanas centrā pasūtīt avīzes, palaikam gan norādījuši, kāds ir ārdurvju kods, vai iecija no ielas vai sētas puses un uz kuru pusi griežams durvju rokturis. Taču kāpņu telpās spuldzes izskrūvētas, numuri uz pastkastēm izbalējuši, dzīvīti uz vispār nav vai arī tās ir salauztas. Soferi saka — ja abonenti tās nesabalos, celsim viņus no mīciga un nodosim avīzes tieši rokās. Pirmajās naktīs tā gluži vēl nav darījusi, bet pie durvju roktura gan piespraudusi vai arī ielikusi blakus durvīm atstājot spaini.

Visgarākais ceļš iznāc avīžu izvadītājam Zigurdam Pagrabam. Bolderāja, Daugavgrīva, Ritabūļi. Ik nakti Zigurds nobrauc ap 70 kilometru un ar avīžēm tiek galā kādās trijās stundās. Viņa rūpē atņānas lielās pastkastēs ar avīžu pakām pastniekiem un 19 individuālās —

ievērojot pie autobusu pieturas iedzīvotāju piespraustu lapeli ar norādi. Otrs presesmilis Ritabūļos dzīvo vēl tālāk. Tur pat labos laika apstākļos ar mašīnu nepiebrauksi — kādu puskilometru nāksies brīst kājām. Zigurds priecājas, ka, palidies Dievam, šis abonents pasūtīja jau labu laiku ir bezdarbnieks un šo darba piedāvājumu saņēmis darbā iekārtošanas birojā. Lai arī kā, par trim četrām stundām ik nakti viņš mēnesi nopelnīs kādus 100 latus. Tas ir vairāk nekā tie 50 — 60 latu, ko sola citi kantori par kārtīgu darbādnieku. Zigurdam ir 47 gadi, un šajā vecumā darbu atrast jau kļūstot problemātiski.

Pagājušās gada nogalē izveidotais abonēšanas centrs Diena ir jauna struktūra, kas darbojas paralēli Latvijas pastam. Atšķirība ir tā, ka abonēšanas centrā rīdiniņi (vēlāk to varēs darīt arī lauciniņi) ap sešdesmit dažādu nosaukumu preses izdevumus var pasūtīt visu gadu, ik

dienas līdz plkst. 19. Nekādas abonēšanas kampaņas nav paredzētas. Abonēšanas centra darbinieki saviem klientiem sola, ka izvēlētas avīzes un žurnāli tiks piegādāti jau nākamajā dienā. Abonēšanas ilgums — uz nedēļu, mēnesi, gadu — kā nu pašiem labāk patīk, turklāt par gada vai pusgada abonementu var nemaksāt uzreiz, bet norēķināties, piemēram, katru mēnesi. Abonēšanas līgumu var pārtraukt jebkurā brīdī un nekavējoties saņemt naudu atpakaļ.

Abonēšanas centra pastniekiem un soferiem šī ir tikai ceturta darba diena. Teorētiskajiem pieņēmumiem, kā avīzes šķirojamas un izplatāmas, dzīve ieviesusi savas korekcijas. Diemžēl Rīgā būs cilvēki, kuri, izlasījuši šo rakstīnu, sauks — abonēšanas centrs Diena nevis piegādā, bet nepiegādā avīzes. Vienam

pastkastē iemesti divi pīckluki Lietiškam cilvēkam un nevienas ikdienas Dienas, citam pastkaste palikusi pavisam tukša. Akciju sabiedrības Diena prezidents Arvils Ašerādens atvairinājis visiem abonentiem, kuri pastkastēs abonēšanas centra vairas dēļ palikušas tukšas. Abonēšanas centrs Diena viņiem abonēšanas termiņu pagarinās tieši par tik dienām, cik dienas viņi avīzes nav saņēmuši. A. Ašerādens: «Mēs pirmoreiz saņem apkalpot gandrīz miljonu lielu pilsētu. Latvijas pastam ir ap simt gadu vecas tradīcijas, turpretī mūsu abonēšanas centra iemaņas ir pāris mēnešu garumā, bet avīžu tiešie izplatītāji sākuši strādāt tikai šonedēļ. Turpmāko nedēļu laikā nostabilizēsies šī jaunā sistēma, kadri, un mēs apsolām, ka rīta laikraksti mūsu klientu pastkastēs būs septiņus no rīta.»

Jau ceturto nakti presi rīdiniņiem piegādā Dienas abonēšanas centrs

KREDĪTI

Lata Holdings meklē patvērumu

Akvilina Liepiņa

Par valdības garantētajiem starptautiskajiem kredītiem, ko apkalpošanā saņēmusi SIA Lata International, līdzatbildīga ir valsts SIA Lata Holdings, tāpēc parādī būtu jāpiedējam no visām tām firmām, kas bija saistītas ar Lata Holdings, — Agroinvest Consulting, Danlat Inform, Agroinvest un Agroleasing, — tā uzskata valsts administratori Lata International Ainārs Platācis. Kopš saimnieciskā tiesa atzīnusi Lata International maksātnespēju, budžetam atmaksāti 150 000 latu. Pavisam šīs firmas apsaimniekošanā tika nodoti ārvalstu kredīti 38 miljonu dolāru vērtībā un līdz 2023. gadam, kad beigsies pēdējā kredīta atmaksāšanas termiņš, kopā ar procentiem būs jāsamaksā 54,5 miljoni dolāru.

Ienākumi vienam, atbildība abiem

No kādreizējā direktora kabineta, kur saimniekoja vienīgā palikusi Lata Holdings (LH) darbiniece galvenā grāmatvede Aija Purīte, viss vērtīgākais, arī mēbeles, aizvāktas. Purītes kundze bija nevismīlīga un negribēja atklāt, uz kuriem pārceļas valsts SIA Lata Holdings. Vien tas bija noprotams, ka Lauksaimniecību centra augstceltnes 17. stāvā tai vairs nav pajumtes. Padzirdusi, ka Diena vēlas rast skaidrību dažos skaitļos un formulējumos par LH līdzdalību kredītu apkalpošanā un savstarpējos norēķinos ar Lata International (LI), viņa sakrāvāja somiņu un, neteikusi ne vārda, mudīgi izmetās pa durvīm.

No citiem avotiem Diena uzzināja, ka grāmatvede ar visu mantību pārceļusies uz namu Jāņa ielā, kur mit Lata International. Bet Jurgī gadu mija esot tāpēc, ka LI vairs nevēlas maksāt iri par telpām, kuras augstceltnē aizņem valsts SIA Lata Holdings.

Diemžēl Dienai tā ir neizdevās no A. Purītes dzirdēt skaidrojumu, kā lasāmi skaitļi izziņā, ko viņa parakstījis kopīgi ar Lata International grāmatvedi Ariju Ozoliņu. Izziņa 21. decembrī tika iesniegta saimnieciskajai tiesai, kad apelācijas prasību par parāda piedziņu no SIA Lata International. Šis parāds radies ārējās tirdzniecības apvienībai (ĀTA) Lata, bet vēlāk LI apkalpojot valdības garantēto Kanādas Eksporta attīstības korporācijas

kredītu. Uz abu grāmatvežu sastādītā dokumenta pamata tiesa nosprida atzīt ĀTA juridisko mantiniecei valsts SIA Lata Holdings par līdzatbildīgu 2 672 185 latu parāda atmaksāšanā. Tā kā lieta izskatīta apelācijas tiesā, spriedums nav pārsūdzams.

Līdz pat tam brīdim, kad Lata International pārstāvis Ainārs Platācis iesniedza tiesai šo liktenīgo izziņu, ne Lata Holdings direktora vietas izpildītājam Jānim Počam, ne arī citiem Zemkopības ministrijas pārstāvjiem nebija ne jausmas, ka eksistē vēl kāds cits Purītes parakstīts dokuments, izņemot tos, kas bija viņu pašu rīcībā. Šie dokumenti savukārt liecināja, ka Lata Holdings nav piedalījies Kanādas kredīta apsaimniekošanā un nav no šādas darbības guvuši ienākumus.

Iespējams, ka tiesas spriedums ir juridiski nevainojams un arī abu draudzīgo firmu grāmatvežu sastādītajai uzzināšanai nav nekādas vainas. Vairbūt arī Purītes kundze vienīgi aiz izklaidības par iepriekšējā vakarā pašas parakstīta dokumenta esamību nebija informējusi savu tiešo priekšnieku Poča kungu un līdz ar to liegusi iespēju viņam pārliecināties par ciparu un secinājumu savstarpējo atbilstību. Lai vai kā, A. Purītes paraksts izrādījās vismaz miljonu latu vērts — izpildot tiesas spriedumu, Lata International tagad var cerēt, ka vismaz par šādu summu var tikt samazināta tās parāda daļa, pārliekot to uz valsts statūtsabiedrības pleciem.

Turpinājums 4.lpp.

REKLĀMA/SLUDINĀJUMI Reklāmas nodaļa: Rīgā, Šķūņu ielā 12/14. Tālr. 221133

RĪGAS PEDAGOĢIJAS AUGSTSKOLA

RPA piedāvā apgūt **pedagoģijas bakalaura studiju programmu:**

- Bez specializēšanās profesionālo studiju programmās - tiem, kuri profesionālo izglītību ir ieguvuši agrāk, kuri to apgūst citā augstskolā vai vēlās apgūt vēlāk;
- Ar specializēšanos šādās profesionālo studiju programmās:
 - Pedagoģijas un skolovības fakultātē:
 - fizikultūras skolotājs;
 - uzņēmējdarbības un ekonomikas skolotājs;
 - Pirmskolas un sākumskolas fakultātē:
 - ģimenes un pirmskolas skolotājs;
 - pirmskolas un sākumskolas skolotājs (papildvalodā/latviešu valodas un literatūras skolotājs mazākumtautību skolās);
 - sākumskolas skolotājs mazākumtautību skolās.
 - Mūzikas fakultātē:
 - mūzikas skolotājs (iespējama šaurāka specializācija dziedāšanas, diriģēšanas, konkrēta instrumenta spēles, populārās mūzikas mācību metodikā, muzikālās dzīves organizēšanas metodikā).

RPA piedāvā **maksas studijas dienas un neklātienē nodaļā:**

- Visās iepriekš minētajās specialitātēs;
- Studiju programmās:
 - ģimenes un skolas psihologs - psiholoģijas bakalaurs;
 - psihologs darbam ar personālu - psiholoģijas bakalaurs;
 - marketinga psihologs - psiholoģijas bakalaurs;
 - biznesa tulks: latviešu - krievu - angļu valodas tulks; latviešu - zviedru - angļu valodas tulks; latviešu - vācu - angļu valodas tulks; latviešu - franču - angļu valodas tulks.

RPA piedāvā **maģistra studiju programmas:**

- pedagoģijā (skolovībā) - mācību lektāžu vadītājiem, skolotājiem un izglītības darba organizatoriem ar iegūtu bakalaura grādu vai tam pielīdzinātu izglītību un ne mazāk kā 2 gadu pieredzi mācību un vadības darbā;

Maksas studijas dienas un neklātienē nodaļā:

- pedagoģiskajā psiholoģijā;
- mūzikas pedagoģijā.

RPA piedāvā **profesionālās studijas skolovībā par budžeta līdzekļiem.**

Visu specialitāšu studentiem pirmajā kursā ir **Intensīvas angļu un vācu valodu, kā arī datorzinību studijas, kas nodrošina prasmi brīvi pārliekt abas valodas un datortehniku turpmākajās studijās un praktiskajā skolotāja darbā. Katrs skolotājs apgūst praktiskas uzņēmējdarbības pamatus un iemaņas, kuras dod iespēju patstāvīgi veidot un vadīt ģimenes uzņēmumu.**

Uzņemšanas kārtība:

pieteikumus studijām RPA pieņem dienas nodaļā no 1. novembra līdz 25. aprīlim (jauzrāda liecība par 1. pusgada sekmēm), neklātienē nodaļā - no 1. oktobra līdz 30. septembrim. Iestāšanāsnotiek no 1. līdz 31. maijam, neatkarīgi no izvēlētas studiju programmas ietver sekojošus pārbaudījumus: sacerējums; tests, ar kura palīdzību nosaka reflektanta erudīciju, loģisko domāšanu, intelektu; profesionālais tests, kas nosaka pieredzotību skolotāja profesijai; intervija; specialitāšu eksāmeni:

- fizikultūras skolotāja - kompleksais eksāmens-fiziskajā sagatavotībā;
- mūzikas skolotāja - eksāmens diriģēšanā, mūzikas teorijā un instrumenta spēlē;
- uzņēmējdarbības un ekonomikas skolotāja - eksāmens matemātikā;
- visām pirmskolas un sākumskolas fakultātes specialitāšu - kompleksais eksāmens (rūnas, kustību, muzikalitātes un radošās darbības pārbaude);

Reflektantiem, kas vēido izglītību nav ieguvuši valsts valodā, jākārtā eksāmens latviešu valodā.

Maksas sagatavošanas kursi sākas ar šā gada 14. janvārī. Mācības notiks sestdienās un skolēnu pavasara brīvdienās.

Piedāvājam sekojošu kursu programmu jūsu brīvai izvēlei (1 stundas maksa Ls 1): latviešu valoda un literatūra - 20 st.; izteiksmīgā runa - 15 st.; muzikalitātes, ritma izjūtas attīstība - 15 st.; valsts valoda - 30 st.; krievu valoda un literatūra - 20 st.; matemātika - 20 st.; fiziskā sagatavotība - 20 st.

Mūzikas fakultātē rīko sagatavošanas kursus: klavier spēle - 66 st.; instrumentu spēle, diriģēšana, solo dziedāšana - 24 st.; mūzikas teorija un solfedžo - 64 st. Adrese: Brīvības 72, tel.272437.

RPA adrese: Rīga, LV - 1083, Imantās 7. līnija 1, tel. 427342; Neklātienē nodaļā: Rīga, Brīvības 72, tel. 272437.

DE DAKAR POUR TOULOUSE: COURRIER BIEN ARRIVÉ DAKAR STOP

VENTILĀCIJA, GAISA APSILDE UN KONDIČIONĒŠANA
MĒBELES, STARPSIENAS UN LAMPAS
KĀ KANTORIEM, TĀ OFISIEM

AIR SAHARA
RĪGĀ, KĀĻU IELĀ 24 (2. STĀVĀ)
TĀLRUNIS/FAKSS - 228 603

KALNU SLĒPOTĀJI!

HAPPY TOURS
PIEDĀVĀ:
ŠVEICES ALPI
no 26.01 līdz 3.02

kā arī
**SOMIJA
ZVIEDRIJA
NORVĒGIJA
AUSTRIJA
FRANCIJA
BULGĀRIJA
POLIJA**

ASAS IZJŪTAS
AUGSTI KALNI
ŽILBINOŠI BALTS SNIEGS

325987
221154

ORGANIZĀCIJAI VAJADZĪGI:
- apsardzes darbinieki,
- kasieres.

Uzziņas pa tālr.
612664
(no plkst. 14 līdz 18).

FIRMA
Auxilium
izsludina konkursu
UZ PROGRAMMĒŠANAS
NODAĻAS VADĪTĀJA VIETU.

Nepieciešama augstskolas izglītība, augstas organizatora un komunikabilitātes spējas. Darbs saistīts ar projektu izstrādi un vadīšanu.

CV un pieteikumus sūtīt uz firmas
Auxilium Tehnisko daļu līdz 14.01.95.

RĪGĀ, LV 1050, AUDĒJU IELĀ 11

TIRDZNICĪBAS BANKA
AS LATVIJAS TIRDZNICĪBAS BANKA

izsludina konkursu uz bankas koordinācijas pārvaldes priekšnieka vietu.

PRASĪBAS: augstākā ekonomiskā izglītība un darba stāžs finansu vai bankas sfērā.

611032 613608

Lūdzam uzskatīt par nederīgu Valsts ieņēmumu dienesta Mūltas departamenta darba apliecinību nr. 001508, izdotu 1994. gada 17. janvārī jaunākajam mūltas ekspertam Didzim Nainišam.

AUTORIEPAS!

LANEK "LANEK" - koncerna CONTINENTAL (Vācija) un firmas BARUM CONTINENTAL (Čehija) oficiālais pārstāvis

MICHELIN GOOD YEAR
vasaras, ziemas ar radzēm - vieglajām automašīnām, mikroautobusiem un džipiēm

Continental BARUM
KRIEVIJĀ UN BALKRIEVIJĀ RĀZŌTĀS AUTORIEPAS
kravas un vieglajām automašīnām

- VAZ, "Niva", GAZ-24, RAF diski;
- akumulatori: 6CT-55, 6CT-60, 6CT-75, 6CT-90, 6CT-132, 6CT-182, 6CT-190.

Mazumtirdzniecība: tālr. 558731, 558755
Vairumtirdzniecība: tālr. 558746
Montāža un balansēšana: tālr. 558733, 558656

RĪGĀ, TEIKĀ, AIZKRAUKLES IELĀ 21, kab. 158, K. Barona ielā 75, Sporta pili, 1. stāvs (katru dienu).

OSWH ORGANIZĒ 5 NEDEĻU
ARSTNICISKĀS
MEDICĪNAS CENTRS
MASĀŽAS KURSUS.

Nodarbības 5 x nedēļā. Maksa par kursiem - Ls 50.
Pieteikumus pieņem SWH MC, Rīgā, Onijas ielā 45/47, 3. stāvā, pie sekretāres.
Tālr. 569032, 562517.

**VAJADZĪGI
kurinātāji**

darbam ar cieto kurināmo.
Pieteikties personīgi
Degļava ielā 28,
tālr. 295988.

249479 249747

TĒRAUDA DURVIS

TRĪS DIENU LAIKĀ

ELĀKS

SPORTS

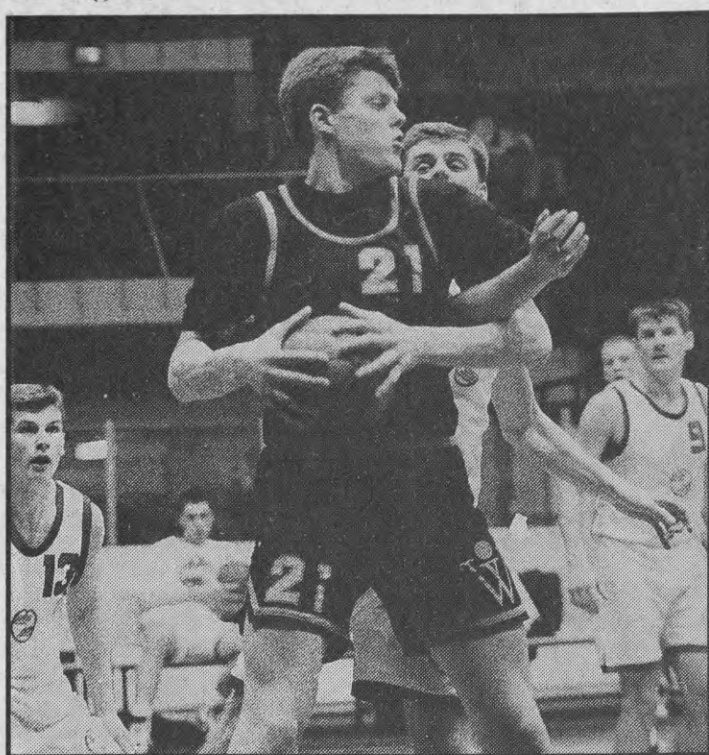
Pirmie šigada pasaules čempioni

Kaspars Migla
Kaut arī ne visai augstā līmenī, bet var teikt, ka šis gads Latvijas hokejam ir sācies veiksmīgi.

tik senā pagātnē mēs nebūtu zaudējuši Ukrainai un Slovēnijai, tad vietu droši varētu saskaitīt uz abu roku pirkstiem.

Izšķirošā cīņa šodien

Ivo Jirgens

Kasparam Kambalam un visai Latvijas izlasei šodien izšķirošais mačs. Foto — Vilnis Kozlovskis, Vakara Ziņas

Vakar Jaungada basketbola turnīrā junioru komandām notika otrās kārtas spēles.

Kā par trešo vietu otro zaudējumu pēc kārtas piedzīvoja Baltkrievija, kas arī šurp atbrauca pēc vienas no ceļazīmēm.

Negaidīti sava izrādījās Latvijas un Krievijas izlasu spēle. Mājinieku sākuma sastāvs (Purnis, Pūce, Vitols, Miezers, Kambala) veidoja itin labus uzbrukumus.

Lodziņš un Bojārs krit Sanktmoricā

Sanktmoricā notika autokoncerna BMW bobsleja sacensību otrais posms, kurā piedalījās arī Latvijas ekipāža Rodžers Lodziņš un Egils Bojārs.

Uzvar itāli un poļi

Otrdien notika vēl divas Eiropas kausa izcīņas B grupas spēles basketbolā.

Table with 4 columns: Valsts, Pērks, Pārdošana, Pārdošanas gada diskonta likme. Lists various countries and their economic indicators.

TTT cieš sagrāvī

Baltijas sieviešu basketbola līgas ceturtdaļfināla atbildes spēli Minskā pret Horizontu aizvadījušās TTT basketbolistes.

Ne uzvaras, ne rekorda

Nacionālā basketbola asociācija, 3. janvāris. (AP)

Trail Blazers — Hawks 103:98. K. Robinsons 30, Ogmoms 36.

Jau otro spēli pēc kārtas Lenijam Vilkenšam neizdodas pārspēt NBA treneru karjeras rekordu — 938 uzvaras.

Pēc ilgākas prombūtnes slimības dēļ atgriezies Warriors treneris Dons Nelsons.

Jazz — Bucks 123:91. Hornāčeks 18, Rasels 17, G. Robinsons 24, Beikers 14.

SuperSonics — Bulls 121:107. Peitons 24, Marčūlonis 18, Šrempļs 18, Činijns 23.

Piezīmju grāmatiņa ar meliem viņa četrām sievām

Vernonam Pirsam bija vajadzīga piezīmju grāmatiņa, lai atcerētos, ko viņš katreiz stāstījis savām četrām sievām.

33 gadus vecā bijušā fotomodeļa samezglotās mēlīstības dekas sāka atklāties pagājušajā vasarā.

Word search puzzle with a grid of letters and a list of words to find.

ŠAHA KLUBS

29.decembra pozīcijas atrisinājums

Baltie: Kg1, Dh6, Tf1, Lb2, Le3, Ze5, Zf5, bb, a2, b3, d4, f3, g2, h2.

Patstāvīgai risināšanai

Chess board diagram showing a specific position for a puzzle.

LATVIJAS BANKA

Table showing exchange rates for various currencies as of January 5, 1995.

Table showing exchange rates for various currencies as of January 9, 1995.

Table showing exchange rates for various currencies as of January 11, 1995.

SERTIFIKĀTI

Pārskats par darījumiem privatizācijas sertifikātu tirgū 1995.gada 4.janvārī

Table with columns for transaction type, volume, and price.

Konkursa Foto-94 termiņš pagarināts

Ievērojot daudzo fotogrāfu lūgumus, laikraksta Diena, Lauku Aviē un Naktis un Latvijas Fotomākslinieku savienības kopīgi rīkotā fotokonkursa termiņš pagarināts līdz 28.janvārim.

Paredzētais vairākas vērtīgas balvas un naudas prēmijas.

Advertisement for SHARP, featuring the company logo and contact information.

REKLĀMA Moda BOUTIQUE VIENMĒR GAIĀM JŪSI! ADRESE: BRĪVIBAS IELA 40, TĀLR. 287976.

FIRMA Auxilium izsludina konkursu UZ AUTO NODAĻAS DIREKTORA VIETU.

Piedāvājam vācu firmas REMKO parvietojamās gaisa apsildīšanas iekārtas.

TEHNOIMEX sīa REMKO Rīga, Tērbatas ielā 78, LV 1001, tālr. 274161, fax (8-010)8820149.

Tas ir ekonomiski un Jums izdevīgi! Zviedru firmas GALAX Elektriskie sildītāji.

SOMIJAS FIRMA MEKLĒ LABAS TELPAS (300-500 kv. m) 1. UN 2.STĀVĀ AR LABIEM PIEBRAUKŠANAS CELIEM UN VAIRĀKĀM IEEJĀM.

Jaunums! Sadzīves gāzes apkures katlu lietotāji! Piedāvājam uzstādīt temperatūras regulēšanas sistēmu.

FIRMA AIGINA DARBA SEKRETĀRI-REFERENTI VECUMĀ LIDZ 30 GADIEM. Nepieciešamas labas angļu valodas zināšanas.

ĀRZEMJU ZINĀS

Jelcins pavēl pārtraukt Groznijas bombardēšanu

No 1.lpp.
 Šodien ap plkst.12 Krievijas aviācijas bombardējusi transporta maģistrāli Šali pilsētā. Tas ir galvenais ceļš, pa kuru virzās bēgļi uz Čečenijas kalnainajiem dienvidu rajoniem. Pirmās aviācijas bumbas sprāga tūlīt, kas izvietojies maģistrāles abās pusēs. Kad lidmašīnas nozuda, cilvēki steigās glābt ievainotus un dzēst ugunsgrēkus, stāta uzlidojumu pārdzīvojušais aģentūras ITAR—TASS korespondents. Degošās automašīnas aizsprostoja ceļu un no Groznijas braucošās mašīnas radīja sastrēgumu. Nākamais trieciens civiliedzīvotāju jūklī. «No Šali es atgriezies automašīnā kopā ar diviem ārvalstu korespondentiem. Varu apliecināt: pa autostrādi braucošais transports tika mērķtiecīgi medīts. Mēs apbraucām degošās mašīnas. Apsūdzāja arī mūs.» Šodien Groznija ievainots AFP korespondents. Uzlidojumā izmantotas kasešu bumbas. Nogalināti 28 civiliedzīvotāji.

Krievijas Valsts domes frakcijas *Jabloko* liders, pazīstamais ekonomists Grigorij Javlinskis šodien aicinājis Krievijas prezidentu Borisu Jelcinu demisionēt brīvprātīgi. Pēc G.Javlinska domām, B.Jelcins ir pilnīgi atbildīgs par visu Čečenijā notiekošo: «Tā kā prezidentam atstādināšanu nav iespējams sākt tāpēc, ka trūkst atbilstošu likumu un nestrādā konstitucionālā tiesa, es iesaku prezidentam brīv-

Pēc Krievijas aviācijas uzlidojuma Šali pilsētā tirgum čečeni krauj mašīnā civiliedzīvotāju likus. Uzlidojumā izmantotas kasešu bumbas. Nogalināti 28 civiliedzīvotāji. Foto — EPA—A.F.I.

Trešdienas rītā sākās jauns uzbrukums Groznijai. Ingusijas viceprezidents Boris Agapovs paziņojis, ka uz Grozniju nosūtījis vēl vairākas Krievijas armijas bruņutehnikas un karavīru kolonnas. Atsaucoties uz militāriem ziņu avotiem, viņš pastāstījis, ka, iespējams, tuvākajā laikā izbrukums tiks izmantots īpašu uzdevumu vienības. Šo informāciju apstiprināja arī Maskavā. Kā iespējams Groznijas pilnīgas ieņemšanas datums tiek minēts 5.—6.janvāris. Šis informācijas avots uzskata, ka «šajās dienās visstingrākie pasākumi kārtības ieviešanai var tikt veikti ne tikai Groznijā». Telefonsakaru ar Grozniju joprojām nav, tāpēc informāciju saņemti ir neiecspējami.

pils Groznijas centrā, ko Krievijas militārā vadība bija pasludinājusi par aplenktu, bet arī šķērsot visu Čečenijas republiku. «Laukumu pils priekšā apšaudīja snaiperi, bet mūsu piecu cilvēku grupai (žurnālisti un deputāti — P.S.) izdevās izkļūt no ēkas, šķērsot laukumu, un nonākt pie upes. Tiltu apšaudīja, bet pieļikušies mēs to šķērsojām. Talāk, slepējoties sētās, gājām līdz vietai, kur automašīnai vajadzēja mūs gaidīt. Mašīnas nebija, bet atpakaļ iet negribējās. «Noķērām» mikroautobusu, tajā sēdēja jaunieši teica, ka līdz Nazranai aizvēst nevarēs, bet piedāvāja aizvest līdz postenim pie automaģistrāles. Postenim garām braucau veiksmīgi, sardzes priekšnieks — Krievijas armijas majors — pat uzcienāja ar cigaretēm. Aiz postena mūs uzpēma kravas mašīna un aizveda līdz Nazranai.» Deputāts uzsvēra, ka šādā veidā Groznijā iespējams nogādāt arī ieročus un municiju, īpaši — ja brauca pa lauku ceļiem.

Savukārt Krievijas valdības preses centrs šodien atkal informēja, ka Groznija ir pilnībā bloķēta. Dugaževa kaujinieki municiju atņemot iedzīvotājiem. Preses centrs turpina informēt par kara spēka virzīšanos uz Groznijas centru, bruņoto sadursmju kļuvis mazāk un tās nav tik intensīvas. Čečenijas prezidenta Džohara Dudaževa atzina, ka viņš neatstāj zīmāni, viņa nav ne Groznijā, ne citās vietās.

Rietumi vēl nedroši kritizē Krievijas darbību Čečenijā

Dienas ārzemju ziņu birojs
4.janv. Vairāku Eiropas valstu valdības trešdien izteikušas nosodījumu Krievijai par tās Čečenijā veikto karadarbību, un šo valstu vadītāji aicinājusi sākt sarunas, lai apspriestu iespējas izbeigt konfliktu, informē AP. Pasaules valstu vadītāji ir norīpējušies, ka B.Jelcins nav nostājies opozīcijā vardarbīgai grozīšanai un slepkavībām Čečenijā.

Lai gan Eiropa nav asi vērsusies pret Krievijas asiņainajiem mēģinājumiem pakļaut Čečeniju, tomēr brīdināja, ka Krievijas prezidents Boriss Jelcins varētu zaudēt viņa solītajai demokrātijai paredzēto Rietumu palīdzību. Vairākas Eiropas valstis tādejādi ierosinājušas par vīdūtāju Čečenijas un Krievijas konfliktā izvirzīt Eiropas Drošības un sadarbības organizāciju (EDSO), kuras apspriede būs 12.janvārī. No Maskavas Eiropas savienība (ES) un ANO ir pieprasījusi izskaidrojumu par tās darbību Čečenijā.

«Čečenija ir Krievijas Federācijas daļa, bet kā EDSO dalībvalstis mēs esam norūpējušies un ieinteresētiem notikumā attīstībā», sacīja Francijas ārlietu ministrs Alēns Župe. «Tas ir mūsu tiesības — pieprasīt izskaidrojumu no Krievijas.»

A.Župe sacīja Francijas radiostacijai RTL. «Mēs Krievijai dodam daudz naudas un līdz šim esam atbalstījuši tās kandidātūru uzņemšanai Eiropas padomē. Ja jūs vēlaties būt isti partneri, jums jābūt atklātiem, jāapsver iespējas, lai apspriestu iespējas izbeigt konfliktu, informē AP. Pasaules valstu vadītāji ir norīpējušies, ka B.Jelcins nav nostājies opozīcijā vardarbīgai grozīšanai un slepkavībām Čečenijā.

Lai gan Eiropa nav asi vērsusies pret Krievijas asiņainajiem mēģinājumiem pakļaut Čečeniju, tomēr brīdināja, ka Krievijas prezidents Boriss Jelcins varētu zaudēt viņa solītajai demokrātijai paredzēto Rietumu palīdzību. Vairākas Eiropas valstis tādejādi ierosinājušas par vīdūtāju Čečenijas un Krievijas konfliktā izvirzīt Eiropas Drošības un sadarbības organizāciju (EDSO), kuras apspriede būs 12.janvārī. No Maskavas Eiropas savienība (ES) un ANO ir pieprasījusi izskaidrojumu par tās darbību Čečenijā.

«Čečenija ir Krievijas Federācijas daļa, bet kā EDSO dalībvalstis mēs esam norūpējušies un ieinteresētiem notikumā attīstībā», sacīja Francijas ārlietu ministrs Alēns Župe. «Tas ir mūsu tiesības — pieprasīt izskaidrojumu no Krievijas.»

— arī šoreiz ES reaģē līdzīgi kā Bosnijas kara gadījumā — tā paliek maļa. Turklāt Vācijas ārlietu ministrs Klaus Kinkels otrdien bija sacījis, ka «neviens nevar liegt Krievijai tiesības mēģināt noturēt valsts daļu, kas vēlas atdalīties». Lai gan tālāk viņš nosodīja Maskavu, ka tā ar pārāk «smagu roku» rīkojas Čečenijā, tomēr arī čečenus nosauca par «ne isti demokrātiem» un izteicās par «spēcīgām mafijas struktūrām». Savukārt Vācijas Kristīgo demokrātu savienības priekšsēdētāja vietnieks Rudolfs Zaiters sacīja, ka Krievijas rīcība Čečenijā var ietekmēt Krievijas un Rietumu attiecības.

Trīs ziemeļvalstis — Zviedrija, Dānija un Norvēģija — pieprasīja izbeigt asiņaino uzbrukumu. Zviedrijas ārlietu ministrs Lēna Hjelmā-Valēna norādīja, ka «tas, kas pašlaik notiek Čečenijā, ir nepieņemams. Civilizētas sabiedrības nerisina konfliktus veidā, kas rada tādas ciešanas, dzīvību zaudējumus un materiālos postījumus». Pat Somija, kas tradicionāli nekad nav kritizējusi tās lieko kaimiņvalsti Krieviju un arī šoreiz sacīja, ka konflikts ir Krievijas «iekšējā problēma», tomēr atzīmē, ka «nevar aizvērt acis humanās palīdzības un cilvēktiesību jautājumos».

ABONĒJIET AVĪZI PA TELEFONU!

Jauns pakalpojums rdziniekiem

Abonējiet Dienu un citus preses izdevumus 1995.gadam jaunajā abonēšanas centrā Diena!

TAUPIET LAIKU! ZVANIET TULĪ!
 333136, 331358

Rīgā, Lāčplēša ielā 1. Darba laiks 8.00 – 20.00, izņemot svētdienas
 Pie mums lētāk nekā pasta!

NACIONĀLĀS ZINĀS

MK apņēmis

No 1.lpp.
 Lai cilvēki varētu laikus gatavoties un plānot savu dzīvi, rēķinoties ar pensijas vecuma paaugstināšanu, sociālo likumdošanu nedrīkst pieņemt pēdējā brīdī, trešdien preses konferencē uzsvēra sociālo lietu valsts ministrs Vladimirs Makarovs.

Lēmums par pensijas vecuma paaugstināšanu nav politisks, bet gan valstisks, un agri vai vēlu būtu bijis jāpieņem jebkurai valdībai, teica labklājības ministrs Andris Bērziņš. Šī problēma tiek diskutēta kopš 1990.gada. Norma par pensijas vecuma paaugstināšanu ietverta likumprojektā par sociālo drošību, kas Saeimā jau izskatīts pirmajā lasījumā un guvis konceptuālu apstiprinājumu.

Ieviešot pensionēšanas vecuma paaugstināšanu, jau 1995.gadā būs vērojama pensiju saņēmēju skaita samazināšanās par 7,5 tūkstošiem. Tā rezultātā tiksot panākta ap 1,3 miljonu latu ekonomija ko varēs izmantot jau esošo pensionāru materiālā stāvokļa uzlabošanai. Sociālās apdrošināšanas departamenta di-

rektore Ināra Bite gan minēja, ka nav pamata prognozēt, ka pensiju palielināšanās varētu notikt tuvākajā laikā.

Ar šīm izmaiņām būtu jāpanāk, lai pensiju saņēmēju skaits Latvijā būtu 14—18% no kopējā iedzīvotāju skaita, pašreizējo 22,4% vietā. Ja pensijas vecums netiks paaugstināts, 2004.gadā ceturtdaļa valsts iedzīvotāju būs pensionāri. Jo vēlāk pensijas vecuma paaugstināšanas izmaiņas notiks, jo krasākas tās gaidāmas, uzskata V.Makarovs.

Runājot par iedzīvotāju mirstību, I.Bite paskaidroja, ka sociālajā likumdošanā tiek ņemts vērā cilvēka mūža ilgums pēc pensijas vecuma sasniegšanas, un šis rādītājs valstī ir pietiekami augsts — 12% no visiem pensionāriem ir vecāki par 80 gadiem.

Cilvēki pirmspensijas vecumā nav bezdarbnieku lielākā daļa, tāpēc arguments, ka šo izmaiņu palīdzinās bezdarba līmenis, neatbilst patiesībai, teica A.Bērziņš. Tagad aptuveni 60% cilvēku pēc pensijas vecuma sasniegšanas joprojām turpina strādāt.

Pašvaldībām trūkst mazuta apkurei

Modris Posse
Rīga, 4.janv. Vairākas Latvijas pašvaldības nonākušas sarežģītā situācijā un nespēj nodrošināt iedzīvotājus ar siltumu Krievijas premjerministra Viktora Černomirdina rīkojuma dēļ, kas aizliedz izvest mazutu no valsts.

Problēmas radušās arī tām pašvaldībām, kuru siltuma ražotājam ir jāizmanto izmanto dabasgāzi, jo valsts akciju sabiedrības *Latvijas Gāze (LG)* prezidents Adrians Dāvis noteicis jaunu norēķinārtību, ko apstiprinājis arī enerģētikas valsts ministrs Juris Ozoliņš. Tajā noteikts, ka no 1.janvāra rīkojuma dēļ debitoriem par gāzi ir jāveic priekšapmaksā trīs reizes mēnesī. Par katru nokavēto dienu noteikta soda sankcija 0,1% apjomā no maksājuma kopsummas.

Rīgas rajona pašvaldības priekšsēdētājs Jānis Ruško trešdien preses konferencē puda uzskatu, ka šie noteikumi esot pārāk drakoniski. Parasti par siltumu iedzīvotājiem jānorēķinās līdz nākamā mēneša divdesmitajiem datumiem. Līdz tam pašvaldības un siltuma ražotājam jāizpilda un jātikpat kā bez naudas. Varētu šim mērķim ņemt kredītu, bet Latvijā tādu uz izdevīgiem noteikumiem dabūt nav iespējams, uzskata J.Ruško.

Mums ir jāsaprot, ka Latvija izmanto importētus energoresursus, par kuriem savlaicīgi jānorēķinās, ja vēlamies saglabāt izdevīgas cenas un garantētas piegādes arī turpmāk, intervija *Dienai* teica J.Ozoliņš.

Pagaidām nav alternatīvas jaunu mazuta ieguves avotu iegūšanai, teica Mālpils pagasta vecākais Aleksandrs Lielmežs. Vasarā tas maksāja aptuveni 35 latus par tonnu. Tagad valsts uzņēmums *Materiālās rezerves* mazutu piedāvā par 54 latiem par tonnu, bet, ieskaitot transporta izdevumus, tā cena sa-

sniedz aptuveni 60 latus. Taču tikai līdz 40% patērētāju norēķinās par siltumu, teica A.Lielmežs.

Krievijas premjerministra rīkojuma noteikts, ka aizliegums neattiecas uz to mazuta daudzumu, kas tiek izvests starptautisku līgumu ietvaros. Latvijā šādu līgumu nav noslēgusi. Kaut gan mazuta piegādātājas firmas prognozē, ka lēmums drīz varētu tikt atcelts, pašvaldību vadītāji uzskata, ka gan mazuta, gan arī gāzes piegādes jautājums būtu jārisina valdības līmenī.

Pašlaik mazutu par diemžēl krievi augstām cenām piedāvā dažādas Krievijas kopfirmas, iespējama šā resursa piegāde no Baltkrievijas, Ukrainas un Kazahstānas, no *Materiālajām rezervēm*, iespējams, ka varēs kādu daļu atpirkt no *Latvenergo*, *Dienai* informēja J.Ozoliņš. Taču no patērētājiem par to tiek prasīta samaksa vai pat priekšapmaksā.

Tabakas marķēšana devusi labus rezultātus

Joprojām no šaubīga izskata pārdevējiem var nopirkt nemarkētu tabaku. Foto — Aigars Jansons, A.F.I.

Aiga Pelāne
Rīga, 4.janv. Septembrī, ieviešot tabakas marķēšanu, ieņēmumi no akcīzes nodokļa ir bijuši daudz lielāki nekā gada pirmajos deviņos mēnešos, *Dienai* informēja Tabakas marķēšanas pārvaldes vadītājs Vairis Desainis.

Par gada pirmajiem deviņiem mēnešiem ieņēmumi no tabakas akcīzes nodokļa bija 201 700 latu. Ieviešot marķēšanu, jau oktobrī ie-

nākumi bija 211 600 latu, bet novembrī 629 000 latu. Decembrī ieņēmumi bija ap 500 000 latu.

Pagājušajā gadā konfiscēts ap 80 000 nemarkētu cigarešu paciņu. Konfiscēto paciņu daudzums varētu būt lielāks, taču pilnā apmērā nedarbojas konfiscēšanas mehānisms. Pagaidām nav vietas, kur likt konfiscētās cigaretes, un nav skaidrs, kā tās realizēt. Tabakas marķēšanas pārvaldes izsludinātā konkursā izvēlētas divas fir-

mas, kas nodarbošies ar konfiscētās tabakas realizāciju. V.Desainis domā, ka līgumu ar firmām un ieņemšanu par realizāciju varētu pieņemt jau šomēnes.

Turpmāk Tabakas marķēšanas pārvalde iecerējusi aktivāk cīnīties ar nemarkētu cigarešu tirgotājiem. Par tirgošanu ar šādām cigarešu pirmreiz ir paredzēts sods līdz 150 latiem un cigarešu konfiskācija, otrajā reizē sods ir līdz 250 latiem, kā arī cigarešu paciņu konfiskācija.

Lidosta Rīga

No 1.lpp.
 Ja tuvākajā laikā parādnieki nenoķērīnāsoties, *Latvijas gaisa satiksme* tos neapkalpošot.

Uz *Dienas* jautājumu, vai abu lidlauku Latvijas aviokompāniju bankrotā gadījumā to klientus pārņems ārzemju lidsabiedrības un vai izveidotā jaunās Latvijas aviokompānijas spēš atgūt zaudētos klientus, mārķetinga menedžeris Guntars Zicans atbildēja, ka Latvijas aviokompānijām lidostas pakalpojumi tiekot sniegti ar atlaidēm. Tādējādi arī klientiem esot izdevīgāk izmantot vietējo kompāniju pakalpojumus. G.Zicans uzskata, ka pēc neilga pārtraukuma Latvijas aviokompānijām atgūt savus klientus nebūs grūti.

Lidostas Rīga finansiālā statistika liecinot, teica G.Sproģis, ka pasāzieriem niega pakalpojumu skaits pagājušajā gadā palielinājies par 26% (gada laikā pārvadāti 392 065 pasažieri). Pēc G.Sproģa vārdiem, tas pārsniedzot gaidītos rezultātus.

Savukārt G.Zicans izteica nožēlu, ka Latvijas aviokompānijas daudzas priekšrocības atdevušas ārzemju aviosabiedrībām — Rīgas—Kijivas reisu apkalpojot *Kijevas avioliņijas*, Rīgas—Hamburģi apkalpojot *Hamburg Airlines*. Kopumā Latvijas aviokompānijas neapkalpojot 12 maršrutus, kur lidojot konkurentu aviosabiedrības.

Tautsaimnieki pozitīvi vērtē koalīciju ar LC

Nellija Ločmele
Rīga, 4.janv. Pēc valdības simt dienu darba Tautsaimnieku politiskā apvienība ir apmierināta ar koalīcijas partneriem *Latvijas ceļu* — līgums tiek īstenots, *tautsaimnieki* nav piemulķoti kā vasarā tika prognozēts un galvenā rīpe tagad esot nodrošināt valdības programmas pēctecību arī pēc Saeimas vēlēšanām.

«Mums nav jāžēlojas kā savulaik Zemnieku savienībai, kā LC

mūs nepem vērā. Strīdāmie, bet konstruktīvi. Esam pieņemzējuši LC neapdomīgo superliberalismu, var teikt, ka ar *ceļa* Gaīļa—Ūdra spārnu mēs pilnībā identificējāmies. Un valdības darbs sabiedrībā tiek vērtēts atbilstoši, kamēr pac LC visai pretunīgi,» *Dienai* šodien sacīja TPA liders Edvīns Kide. Viņš arī atzina, ka *tautsaimnieki* nav kļūdījies, valdības veidošanas laikā nepieķāpioties ZS spiedienu un paliekot pie prasības, lai zemkopības ministrs būtu *ceļa*

cilvēks ar atbildību ietītajās priekšā. «ZS vēlme ierīt valdībā, lai to caurspīdīgotu, būtu traucējusi darba atmosfērā.»

E.Kide secināja, ka valdība šajā laikā paspējusi daudz izdarīt lauksaimniecības sakārtošanā — sagatavota lauksaimniecības likumu pakete, lauku stratēģijas koncepcija, budžetā ņemti vērā TPA ieteikumi. Vasarā parakstīta TPA un LC vienošanās, kas bija Māra Gaīļa valdības veidošanas sākums, likta LC lauksaimniecības programmas pamatā. E.Kide sacīja, ka TPA un LC atradusi gandrīz pilnīgu saskaņu ar politiku un pilnu saprašanu rūpniecības politikā.

Noslēgts memorands

No 1.lpp.
 Trešdien Zemkopības ministrijā vēlējis tika apspriestas radušās problēmas, Latvijas firmām veicot meža izstrādī Pleskavas apgabalā. Kā vienu no patlaban lielākajām problēmām C.Griķis *Dienai* minēja lielo laika patēriņu, kas rodas, šķēršļojot Latvijas—Krievijas robežu. Vedot kokmateriālus no

Pleskavas apgabalā līdz Gulbenei, jānobrauc tikai 150 km, bet ceļā jāveic vairākas dienas. Latvijas autoeksportētāju firmas neizmanto šīs šādas pārvadājumu. Viens no risinājumiem būtu jauna robežpunkta izveidošana Lauros, caur kuru varētu pārvadāt tikai kokmateriālus. Krievijas puse veiktu muitas kontroli.

Varēs brīvāk rīkoties ar naudu

Valsts un sociālo lietu komiteja akceptēja grozījumus «Izglītības likumā». Izglītības iestāžu vadītāji turpmāk varēs brīvāk rīkoties ar līdzekļiem, nekā tas paredzēts pašreizējos noteikumos, kā arī konkretizēt mācību un audzināšanas iestāžu, valsts un pašvaldību savstarpējās tiesības un pienākumus.

Energoapgāde jāregulē īpaši padomei

Ekonomikas un finansu komitejas sēdē tika akceptēti likumprojekti «Par uzņēmējdarbības regulēšanu enerģētikā». Likumprojekti paredzēti, ka turpmāk energoapgāde jāregulē Energoapgādes regulēšanas padomei. Padome uzdevums ietīps energoapgādes uzņēmumu licencēšana, uzņēmumu aprēķināto tarifu kontrole. Padomei vajadzēs izveidot arī Patērētāju komiteju, kas nodrošinās visu enerģijas patērētāju grupu aizsardzību.

Klūdu labojumi

2.janvāra avīzē rakstā *Vecgada ballē balvas saņēma masu mediji* ieviešusies kļūda — masu medijiem pasniegtās balvas veidojusi a/ s *Līvānu stihls* galvenā māksliniece Aida Rotčenko, nevis Juris Gals, kas bija šā pasākuma scenogrāfs. Balvu par elektronisko masu informācijas līdzekli aizstāvēja (neveiksmīgi) saņēma arī Ministru kabinets.

Reportiera vānās dēļ 4.janvāra *Dienā* publicējta rakstā *Atsāks privatizācijas sertifikātu kontu atvēršanu* ieviešusies kļūda. Ar Ministru kabineta noteikumiem līdz 1.aprīlim pagarināts privatizācijas sertifikātu deklarāciju iesniegšanas termiņš.

Sadzīve

Pēc pāris nedēļām man jānodas komandējumā uz Vāciju. Dzirdēju, ka tur apgrozībā laistas jaunā parauga 100 marku naudaszīmes, bet man mājās vēl saglabājusies viena vecā 100 marku banknote. Sakiet, — lūžu, vai tā vēl ir derīga?

Aivars J. Rīgas rajonā

Tā ka vecā parauga Vācijas marku banknotes (izlaistas līdz 1990.gadam) bija ļoti viegli viltojamās, pirms pieciem gadiem Vācija apgrozībā tika ieviestas jaunā parauga naudaszīmes. Taču derīgas arī vecās naudaszīmes. Vācijā ar vecā parauga naudaszīmēm (to skaitā ar

100 marku banknotēm) jūs varat iepirkties, apmeklēt kino, teātrus, ceļot. Ja tomēr drošības labad jūs savu veco naudaszīmī vēlaties samainīt pret jaunu, to varat izdarīt jebkurā Vācijas bankā. Protams, ja jūs 100 marku banknote nebūs viltojums.♦

Speciālista konsultācija

22. decembra *Mājai un ģimenei* publicējam uzzinu. Tajā informējām lasītājus par darbnīcām, kur Rīgā remontē lietussargus. Pēc publikācijas mums piezvanīja lasītāja A.Beire un izteica nožēlu, ka šajā sarakstā nav minēta remontdarbnīca Slokas ielā 12a. Nu jau gandrīz divdesmit gadus viņa nepieciešamības reizē iegriežoties darbnīcā — atslēgu uztaiņai vai lietussargu salabot. Lai arī nav prasmiņģu meistari, lieisks darba veikums. Bet mēs viņus pat neesot pieminējuši. Apšolījām jaunajā gadā laboties. To arī darām.

Ilgāk. Darbnīcā labo arī šujmašīnas.

Arvids Šēniņš lūdza uzrakstīt, kā cilvēkus mūļko. TV shop, piemēram, reklamējot rokas šujmašīnas. Tās taču ir bērniem domāta rotaļlieta! Arī japāņu *Minijaguar* praktiski nav lietojama.

Ja nu nauda ir un šujmašīnu gribot pirk, ieteicamākās esot *Radom, Victoria* un *Veritas-8014/43*. Arvids Šēniņš neiesaka pirkēt ar mās overlokus, jo pat instrukcijā norādīts, ka tie ir no eksperimentālās sērijas. Viņa spriedums ir kategorisks — nekādā jēgā! Starp citu, Arvids Šēniņš brauc šujmašīnas labot arī uz mājām. Ja vajag, zvaniet 611829. Vai ejiet uz darbnīcu pašā — jebkurā dienā, izņemot sestdienu, svētdienu un pirmtdienu (pēdējā esot materiālu gādāšanas diena un laiks, kad meistari braucot mājās izsaukumos).

Lūk, vakar Arvids bijis pat Jūrmalā. Ko lai dara, ja mazās darbnīcas cita pēc citas tiek slēgtas — ir maksas par telpām ir nenormāli augsta, un, ja vēl mājās piesakoties saimnieks, tad darbnīca vairs sevi neatmaksā. Labi, ka te Kurzemē rajona pašvaldība meistarus atbalstot, jo saprotot, ka tāda darbnīca ir vajadzīga.

Vispār Rīgā palikušas uz vienas rokas pirkstiem saskaitāmas darbnīcas, taisni kauns — Rīga, amatnieku pilsētā!

Starp citu — meistari lūdza, lai pierakstot, ka Alūnāna ielā 2, pagalmā, arī esot viena laba darbnīca. Tur strādā divi kārtīgi latviešu meistari arī taisot atslēgas un labojot lietussargus.♦

Veselība

Phitoclair kosmētiskie līdzekļi

Dr. med. Boriss Donnikovs, speciāli Dienai

Pirms dažiem gadiem bija grūti atrast labus kosmētiskos līdzekļus, bet šodienas grūtības ir citas — piemērotu kosmētiskos līdzekļu izvēle. Katram individuāli vispiemērotāko ādas un matu kopšanas līdzekli vislabāk varēs ieteikt gan ārsts kosmētologs, gan arī pašā pieredze.

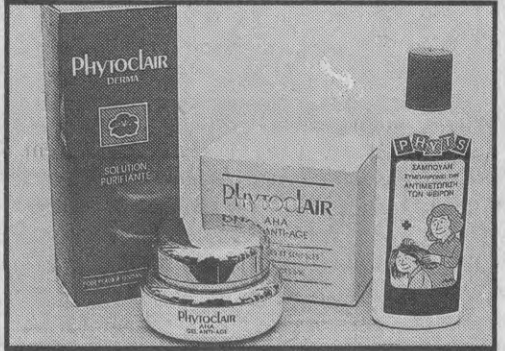

Foto — Raitis Puriņš, Diena

Šoreiz informācija par francu firmas *Phitoclair* kosmētiskajiem līdzekļiem. Tie ir bagātināti ar speciāliem augu ekstraktiem, kas mazina ādas iekaisumu un attīra ādu. Dabiskā taukskābe darbojas pret baktērijām, regulē poru izkliedi un dziedzru darbību ādā. Labvēlīgi ādu ietekmē liposomas, kas arī ir *Phitoclair* kosmētiskās sastāvā.

Phitoclair derma sērijā jauniesmētielip šķidrumā ādas attīrīšanai, kas novērš ādas kairinājumu un pārmerīgu sausumu. Šķidrumu lieto rīt un vakaros, viegli iemasējot ādā, pēc tam noskalojot ar siltu ūdeni. Šķidrumā sagatavoto ādā nākamajai tās kopšanas darbībai. Pēc tā ieteicams lietot losjonu. To ar vates tamponu uzklāj uz ādas. Tad ādu ieziež ar krēmu, kas novērš pīņņu rašanos, mazina ādas kairinājumu. Jauniešiem paredzēts arī krēms, ar ko pārklāj plankumus un vasaras raibumus un ļauj iegūt patīkamu sejas krāsu. To lieto dienā. *Phitoclair derma* sērijas kosmētiskos līdzekļus lietojot, efekts būs aptuveni pēc mēneša.

Pusmūža cilvēkiem ieteicams *Phitoclair aha* krēms, kas veicina ādas šūnu atjaunošanos, padara ādu elastīgu, pasargā to no grumbu veidošanās. Šie krēmi ir divējādi — normālai un taukainai ādai un sausai un jutīgai ādai. Rezultāti būs pēc 3 — 6 nedēļām.

Phytotar šampūnu lieto seborijas ārstēšanai un pret blaugznām. Šampūns satur augu valsts produktus, mazina galvas ādas zvinošanos un lobīšanos, novērš matu izkrišanu. Pēc šampūna lietošanas mati kļūst spīdīgi, tos vieglāk ievēdot. Pirmās trīs nedēļas šampūnu lieto vismaz divas reizes nedēļā, vēlāk — pēc vajadzības. Šampūnu viegli iemasē galvas ādā un izskalo, procedūru atkārto, paturot šampūnu matos dažas minūtes, pēc tam rūpīgi izskalo. So kosmētiku var iegādāties aptiekās.♦

Krēms pret brūnājiem plankumiem un vasaras raibumiem domāts ne tikai jauniešiem. Ādas izmaiņas var rasties grūtniecības laikā, klimaksa periodā un pēc dažu medikamentu lietošanas. Krēmu uzklāj uz ādas rīt un vakaros. Pirmais efekts būs redzams, ja krēmu lietos trīs

Vai vairāk nevajadzētu ticēt gaismai? Pie tās, tāpat kā pie tumsas, ar laiku var pierast. V. Krāslavietis

SOROSA FONDS LATVIJA

PROGRAMMA PĀRMAIŅAS IZGLĪTĪBA

Zinām, ka Latvijas skolās māca daudz gaišu skolotāju. Šie radošie, zinīgie, labestīgie skolotāji un skolotājas līdz ar formulām un prievārdeņiem māca mūsu jaunatnei pašcienu, atbildību un savas tautas mīlestību — gaismu! Novērtēsim visu skolotāju pašreizējo darbu, izvēloties katrs savu gaišāko skolotāju!

Lūdzam skolēnus, vecākus, skolu vadības un valdes, kolēģus un ciema ļaudis pastāstīt mums par kādu labu, gaišu skolotāju jūsu vidē! Iesūtiet skolotāja vai skolotājas vārdu un adresi, skolu, kurā strādā, ko māca, isi raksturojot, kāpēc šis skolotājs ir viņa darība ir pelnījis mūsu visu atzišanu.

Pieteikumus līdz 16. janvārim lūdzam sūtīt Sorosa Fonds Latvija *Pārmaiņas izglītībā* birojam, Brīvības ielā 40-34, Rīga, LV 1050.

Vilnas rūpniecībā — audumi katrai gaumei un jebkuram maciņam

Antra Krastiņa, speciāli Dienai

Laiks iet, un daudzi jau sapratuši, ka Latvijas veikalū plaukti ir pilni ar ne jau kvalitatīvo ārmēš ražoto precī, ka firmas zīme ir tikai neliela lentīte, kuras viltošana nesagādā nekādas grūtības, ka Gerkena veikalos uzvalki tik lēti tikai tāpēc, ka Vācijā tie izbrākēti, ka *Pierre Cardin* veikalā Rīgā pārdod tikai istā *Cardin* pagājušās sezonas pārpalikumus... Taču glīti un eleganti tērtie grib katrs. Tāpēc, ja nevarat tērtus iegādāties ārmēš, istos firmas veikalos, labāk nopirkt audumu un pie laba šuveja uzšūt kārtīgu, tikai un vienīgu savu uzvalku, mēteli vai vēl ko citu. Audums nebūt nav jāpērk *Palahalli* veikalā. Labus un lētus vilnas un pusbvilnas audumus var nopirkt pavisam necilajā 8.marta firmas veikalā *Vilnas rūpnieks* Brīvības ielā 224. Mēteļu, uzvalku, kostīmu, mēbeļu audumi (platums 1,50 m) te maksā Ls 2 — 3,50 metrā.

Lasītājs varbūt neticēs — ja jau tik lēti, tad nez vai kvalitatīvi, bet, ja tiešām kvalitatīvi, tad — kāpēc tik lēti?

Par Valsts uzņēmuma 8.marts darbu saruna ar uzņēmuma direktoru Kārlī Klauvu.

Kārlis Klauva. Foto — Normunds Mežiņš, A.F.I.

No kurienes saņemam audumu ražošanai nepieciešamās izejvielas un kur realizējat gatavo produkciju?

Vilnu iepirkam Kazahstānā, Ķīnā, Krāsveidās — Baltkrievijā, Krāsveidās — Vācijā un bijušajā Savienībā, kapronu Daugavpīlī, bet gatavo dziju, kas nepieciešama tilvlnas gabardīna ražošanai, — Ogrē.

Tajaud audumu ražošanai tikai pasūtītājiem. Latvijā mūsu audumiem nav pieprasījuma, tāpēc no katras izgatavotā auduma te atstājam tikai kādus 500 metrus. Tos tirgojam mūsu firmas veikalā, kurš tiek uzkrāts galvenokārt tāpēc, lai apzinātu pircēju pieprasījumu un pirkstspēju.

Tilvlnas gabardīna uzvalku audumu regulāri pasūta Kanādā un Vācijā. Uz Angliju sūtījām tilvlnas audumus žaketēm un mēteļiem, bet pagājušā gada nogalē ar tirdzniecības partneriem Anglijā noslēdzām ļoti izdevīgu līgumu ar par uzvalku audumu piegādi. Mēbeļu audumu pasūta Dānija, ziemas pārsegu audumu zirģim — Holande. Krievijai piegādājam tilvlnas audumu *Eviņa* žaketēm un mēteļiem. To izmanto daudzi Krievijā esošie Krievijas—Vācijas kopuzņēmumi.

Latvijā no mūsu auduma šūtas formās gērbjas policisti, aizsardzības spēku un zemessardzes viri.

Vai ražoto audumu sortiments ļoti mainījies?

Salīdzinājuma ar 1992.gadu tas kļuvis plašāks. Sortimentu nosaka pasūtītāji. Lai gan mūsu uzņēmuma tehniskā bāze nelīdzinās Rietumu uzņēmumu modernajam iekārtām, mēs ražojam kvalitatīvu audumus. Pasūtītāji pat brīnās — kā ar tādām iekārtām var ražot tik labus audumus? Mūsu audumus pārka arī tāpēc, ka tie ir ne tikai kvalitatīvi, bet daudz lētāki. Kāpēc atteikties no izdevīga pirkuma?

Agrāk rūpniecā strādāja 650 strādnieki. Gada laikā saražojām vidēji vienu miljonu 500 tūkstošu metru auduma. Tagad uzņēmumā nodarbināti 120 strādnieki un saražoti tiek aptuveni 200 tūkstoši metru auduma. Valsts valda inflācija, bet mūsu ražoto audumu vidējā cena pat kritusies.

Kur ražo viskvalitatīvākos

vilnas audumus?

Anglijā. Šī valsts vienmēr bijusi slavēta ar smalkiem vilnas audumiem. No mūsu ražotajiem audumiem tiem līdzvērtīgs ir vienīgi vilnas gabardīna uzvalku audums. Tam ir *Woolmark* zīme, un tas nozīmē augstāko kvalitāti.

Kāpēc vilnu iepērk Kazahstānā? Vai tur aitas labākas par Latvijas aītām?

Viskvalitatīvāka vilna ir no Austrālijas, Jaungvinejas un Urugvajas aitu vilnas. Tā ir ļoti dārga, tāpēc mēs to iepirk nevaram. Latvijas aitu vilna ir stingrāka, piemērotāka žakešu un mēteļu audumiem. Tomēr, to pienācīgi apstrādājot, var iegūt labu un smalku vilnu. Vilnas ražošanas rūpniecība Latvijā gan pamesta novārtē. Kādreiz Valdemāra ielā bija vilnas mazgātava. Izmazgāto vilnu apstrādāja sadzīves pakalpojumu kombinātos. Mazgātavu slēdza pirms diviem gadiem, tāpēc tagad Latvijas aītkopji vilnu par lētu naudu var arī tā zemieku klētīs gaidā labākus laikus.

Vai rūpniecā privatizēsiet?

Lai mūs nopirktu ārmēšnieki? Lētas izejvielas ir darbspēks — ko viņiem vairāk vajag! Tadai privatizācijai neredzot perspektīvu. Privatizēt rūpniecā vērts tikai tad, ja tās attīstība savus līdzekļus iegulds kāds tālredzīgs Latvijas biznesmenis. 1994.gadā viens kilograms tīras vilnas pasaulē maksāja piecus sešus dolārus, bet 1995.gadā tas maksās jau septiņus dolārus. Tādas ir speciālistu domas. Cenas ceļas tālāk, ka pasaulē tīrū gū pieaug pieprasījums pēc ekoloģiski tīra auduma. Vasarā tas būs lins, ziemā — vilna.♦

Vīrietis mājās darbos

Jūs palūdzat vīru noslaucīt puķetklus vai nomazgāt traukus, bet viņš atbild, ka nav laika, ka viņam tas tik ļoti neizdodas kā jums, ka darba vispār viņam esot līdz kaklam un vispār viņš ir noguris pēc supa. Pazīstama situācija? Taču varbūt no tās var atrast arī kādu izeju?

Foto — Normunds Mežiņš, A.F.I.

Mazliet sievišķīgas viltības

Tā nu tas ir gadījies, ka vīriši par mājas sadzīves sīkajām rūpēm neizrāda īpašu entuziasmu. Vai jums ir kāda draudzene, kurās vīrs, no darba pārnākot ar prieku piedāvājis mazgāt grīdu, gatavot vakariņas? Laikam jau nav. Taču arī sievietes ne vienmēr alkst pēc mājas darbiem, sevišķi tad, ja zina, ka turpat blakus istabā laiski atpūšas ģimenes galva. Sieviete ir sieviete, gan ar viltu, gan ar attapību viņa var piespīst vīrietī darboties pat virtuvē. Taču tas jādara ļoti piesardzīgi.

Var izdalīt divus nevīžu tipus. Pirmais ir šovinists. Tas ir nelokāms sieviešu diskriminācijas piekritējs. Par sievietes galveno uzdevumu viņš uzskata veļas mazgāšanu. Šāds tips pieprasa, lai māja vienmēr būtu tīra, lai ēdienreizes būtu noteiktā laikā, lai krekli būtu izgudināti un zeļķes saliktas glāzēs. Tam visam jānotiek bez viņa piedalīšanās.

Otrais tips nav tik pedantisks. Tolaik, kad jūs vēl draudzējāties, viņš nevēlās pirms jūsu ierašanās iegrūda skapi. Tagad, kad dzīvojat kopā, viņš neprasa no jums nemitīgu ģenerāltīrīšanu. Tāpēc arī negaidiet palīdzību no viņa, ja sākat spīdēt darbus. Viņš ir pārliecināts, ka jūs netīrās veļās kaudzei padosieties pirmā.

Ir nu gan nevīža!

Vīriēša psihe ir nesakārtota jau no pušķļa gadiem, kad galvenais bija gan futbols, gan mūzika, gan meiteņu trenkšana. Jūs izredzētais, iespējams, jau ir sasniedzis

augstu stāvokli sabiedrībā, viņš ir uzkāpis pa spožām karjeras kāpnēm, taču zemapziņā viņš vēl joprojām ir nebēdnis, par kura ne tīrājiem krekliem un zeļķēm rūpējas māmiņa. Un tāpēc ir pavisam loģiski, ka viņš ar vēja spēriņiem nesteidzas jums palīdzēt mājas darbos.

ka viņš pirkumus ne tikai nesīs, bet sastādīs nepieciešamo produktu sarakstu. Esot līdzējis.

Vīriēši elementāras lietas neprot pavākt tikai tāpēc, ka viņi to negrib.

Man vienreiz pietiek!

Šis variants gan ir diezgan riskants. Sieviete aiz dusmām par vīru nevēribu vispār pārstāj kaut ko mājās darīt. Vīrs cieties, līdz nolems, ka mājā sakārtot var arī viņš pats un to var izdarīt pat vēl labāk nekā sieva. Laima vienmēr no darba steidzās mājās, lai pagatavotu mīļotajam vīrietim garšīgas vakariņas, taču pēc tām vienmēr bija strīdi, kurš mazgās netīros traukus. Reiz Laimai apņima. Viņa nopirka divus kilogramus cisiņu un ik vakaru vārīja tikai tos un pēc tam bez liekām emocijām pati arī mazgāja traukus. Pēc piecām dienām nabaga nelaimīgais vīrietis zēlī jautāja, vai tad cita nekā nav kā tāiki tie sasodītie cisiņi. Viņa teica, ka būtu gan, ja viņš pēc tam mazgātu traukus. Jautājums tika atrisināts bez strīdiem. Taču — vēl joprojām Laimai ledusskapī ir noslēpti cisiņu paciņa, tā teikt, droši paliek nedrošs.

Draudēt, lūgties?

Izēš vīrs, pierādīs, ka lūdz kāzām viņam aiz muguras ik uz soļa bija mātes gādīgās rokas, turpināja darīt tāpat — apģērhu nometa uz krēsla, pusēstu sviestmaizī atstāja uz televizora, mašīnas atslēgas pameta kur pagādās. Izej apņima visu pēc viņa kārtot un nolikt savā vietā, jo no rītiem vīrs katreiz bija dusmīgs un steidzīgs, vienmēr brēkdams mekleja gan atslēgas, gan kaklasaiti, gan kabatas portfeli. Tad nu Ilze sāka visas izemētās mantas vākt vienā lielā maisā. Kad vīrs no rīta jautāja, kur katra manta ir, Ilze iedeva maisu, lai viņš meklē pats. Jē, kaklasaiti no turienes viņš izvilkā sēburītu kā no... Bija skandāli, bija draudi, bet dzīze vien vīrs saprata šo audzināšanas metodi.

Vīrieti var pārraudzināt

Dažreiz tas būs ļoti grūti. Taču šajā procesā galvenais ir nezaudēt humoru un takta izjūti. Lai kāds viņš būtu nevīža, tomēr jūs esat viņam atdevusi savu sirdi. Kamēr audzināt vīru, skatieties, lai arī mazais dēlens piedalās šajā spēlē. Cik nu vēl ilgi, un varbūt viņa sievai, būs jāskaidro viss no gala...♦

Nedrīkst būt vēģila izpalīdzēšana

Visi vīriēši, pat tie, kas labprāt veic mājas darbus, uzskata, ka ar to viņi palīdz sievietei. Viņu loģika ir vienkārša: «Mājas jāstrādā sievietei, bet es kā labs cilvēks palīdzēšu viņai.» Jo ilgāk viņi ar tādu apziņu dzīvos, jo sievietei aizvien vairāk vajadzēs uzņemties atbildību par visu sadzīvi. Tāpēc no šāda palīga statusa vīrietis aizvien vairāk jāpieradina būt līdzvērtīgam. Viņam jābūt atbildīgam par mājas ikdienu. *Mārite vienmēr vīram sastādīja nopērkamo produktu sarakstu, taču — kad viņš tukšoja somu, bieži vien daudz ko no prasītā nebija nopirkis, jo nebija veikalā redzējis. Arī pret produktu kvalitāti viņš bija diezgan vienaldzīgs, varēja atnest cietu maizi, skābu pienu. Tad Mārite noteica,*

Daiba dalīšana

Tā vietā, lai strīdētos, kam kurš darbiņš darāms, labāk pāņemiet zīmuli un papīru un sarakstiet visus paredzētos darbus. Ja šāds saraksts būs priekšā, tad vīrs sapratis slodzes nevienmērību. Sarakstus vienmēr vajadzēti nedēļā vai pat pāris reizes nēnēsi. «Mēs ar vīru mūžīgi strīdējāmies, kas darbosies ar putekļsūkēju un kas mazgās grīdas,» stāsta Lidija. «Bieži nevarējām vienoties un abi dāvojām lielā nokārtībā. Darbā bijām vienlīdz aizņemti līdz

Atveriet maciņū!

Ja jums ir nauda, tad, lai izbeigtu mūžīgos strīdus par mājas darbiem, vislabāk būtu, ja pieņemsiet mājkāpotāju. Starp citu, pilnīgi pietiek, ka viņa ieradīsies reizi nedēļā vai pat pāris reizes mēnēsi. «Mēs ar vīru mūžīgi strīdējāmies, kas darbosies ar putekļsūkēju un kas mazgās grīdas,» stāsta Lidija. «Bieži nevarējām vienoties un abi dāvojām lielā nokārtībā. Darbā bijām vienlīdz aizņemti līdz

Tirdzniecības nams

JANUS & CO

Kr. Valdemāra ielā 14, Rīga, LV 1050

Latvijas Republikas Valsts Prezidents Valdis Krištophsons

Kr. Valdemāra ielā 14, Rīga, LV 1050

Kr. Valdemāra ielā 14 gadatirgus

Baltie Ziemassvētki

Bērnus sagaida dažādi piedzīvojumi, konkursi, atrakcijas, balvas. Darbosies kafējnīca.

Pēc ārmēš preses materiāliem sagatavojusi Aiva Kalve

Mana sirds. Tās iespējas un jauda

Jo mazāk punktu testā, jo veselāks jūs esat. Taču neviens tests nevar aizstāt elektrokardiogrammu

1. Pārbaudiet sava ķermeņa lokanību — nesalieciet kājas ceļos, ar roku pirktiem aizskariet grīdu. Vingrojums jāizpilda godprātīgi — katru reizi stalti jāiztaisnojas.

30 sekunžu laikā virčiem * līdz 40 gadiem vingrojums jāizpilda 20 reizes, * 40 — 50 gadu veciem kungiem — 15 reizes, * vecākiem par 50 gadiem — 12 reizes.

Sievietēm * līdz 40 gadiem vingrojums jāizpilda 15 reizes, * 40 — 50 gadu vecām kundzēm — 12 reizes, * tām, kurām vairāk par 50 gadiem, — 10 reizes. Es to spēju paveikt.

Jā	Nē
0	2

2. Jūsu pulss. Divas minūtes pēc 1. testa vingrojuma veiktas 15 sekundes jāskaita pulsu uz rokas vai kakla artērijas. Iegūtais skaits x 4 = pulss minūtē.

Man ir mazāk nekā 100 sitienu minūtē

Jā	Nē
0	2

3. Stāviet uz vienas kājas, otru izstiepiet pēc iespējas taisnākā leņķī. Drīz vien pēda, uz kuras jūs stāvat, sāks lodzīties.

Es nekustosies un nešūpojoties varu nostāvēt 30 sekundes

Jā	Nē
0	2

4. Neapstājoties ātri uzkāpiet pa kāpnēm divus stāvus. Izmēriet pulsu! Limits = 180 — jūsu vecums (pulsu biežums norādis robežu, līdz kurai jūs driksat sevi apgrūtināt).

Mans pulss ir zem aprēķinātā limita.

5. Jūs 5 minūtes solojāt ļoti ātri (taču ne tādā tempā, ka sākat svist). Kad apstājaties, tad izmēriet pulsu. Limits = 180 — jūsu vecums.

Mans pulss ir zem aprēķinātā limita

Jā	Nē
0	2

6. Pēdējo divu gadu laikā man nav bijusi ne gripa, ne bronhīts. Ja arī esmu saaukstējis, nekad neslimoju ilgāk par nedēļu.

Tā tas ir	Dalejī	Tā nu gan nav
0	1	2

7. Man ir normāls svars (augums centimetros — 100 (pielaujot 10% atkāpi)

Tā tas ir	Dalejī	Tā nu gan nav
0	1	2

8. Man ir normāls asinsspiediens (aptuveni 135/85)

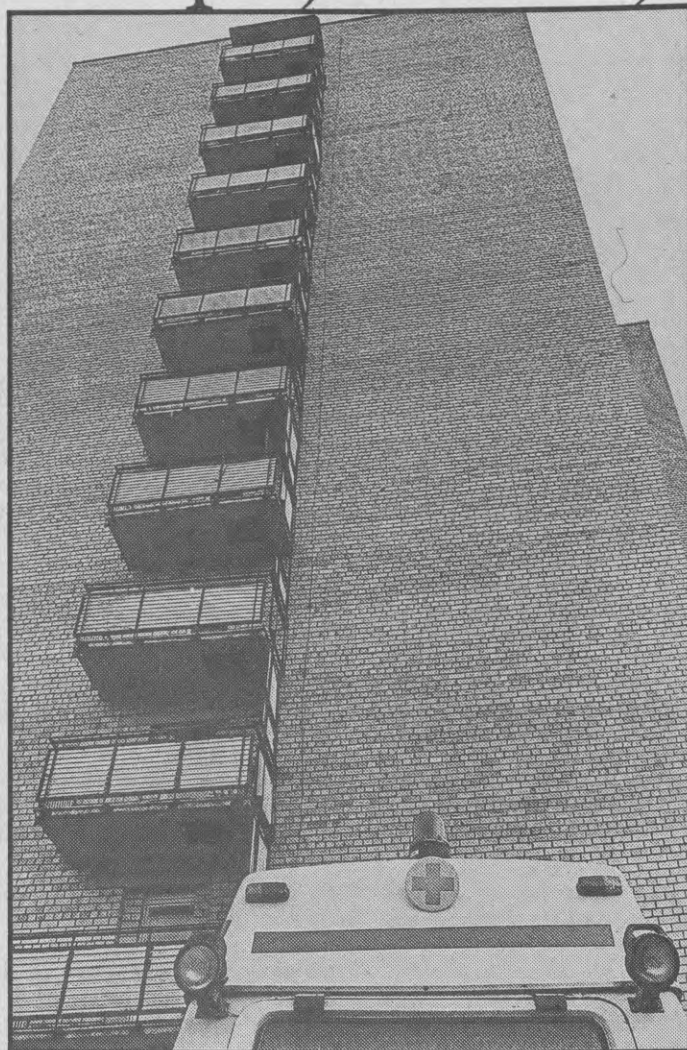
Tā tas ir	Dalejī	Tā nu gan nav
0	1	2

9. Man ir dziļš, ciešs miegs. Nepamostoties varu nogulēt 6 stundas.

Tā tas ir	Dalejī	Tā nu gan nav
0	1	2

10. Ģimēnē (vecāki, vecvecāki, brāļi, māsas) nav sirdsslimnieku. Neviens no viņiem nav bijis infarkts.

Tā tas ir	Dalejī	Tā nu gan nav
0	1	2

Vai pēc pāris stāvu uzkāpšanas jūs lejā negaidīs ātrā palīdzība? Foto — Elmārs Rudzītis, A.F.I.

11. Es trīs līdz piecas reizes nedēļā aptuveni 30 minūtes nodarboju ar sportu (vingroju, skrieju, peldu).

12. Es divas vai trīs reizes nedēļā ēdu tikai augļus (banānus, apelsīnus, ābolus). Galu nedēļu katru dienu, atsakos no taukiem un saldumiem.

13. Dienas laikā es neizdzeru vairāk par 2 kafijas tasītiem. Alkoholu lietoju reti — augstā-

kais reizi nedēļā.

Tā tas ir	Dalejī	Tā nu gan nav
0	1	2

14. Pēc īpaši grūtas un stressa pilnas darba dienas vakarā vienu stundu es veltu sprieguma mazināšanai, t.i., vienkārši neko nedaru. Nākamo dienu es sāku jau mierīgi un līdzsvaroti.

Tā tas ir	Dalejī	Tā nu gan nav
0	1	2

15. Ar savām problēmām es ilgi netaigāju apkārt. Tajā pašā dienā cenšos atrisināt visas nepasprašas un ķildas.

Tā tas ir	Dalejī	Tā nu gan nav
0	1	2

16. Ja es saslimstu (piemēram, saaukstējos), tad ārstējos tikai ar dabiskiem līdzekļiem. Es izvairo lietot stiprus medikamentus.

Tā tas ir	Dalejī	Tā nu gan nav
0	1	2

Saskaitiet iegūtos punktus! Atcerieties — lai kādi arī būtu Jūsu rezultāti, tests neaizstāj vizīti pie ārsta!

Secinājumi

0 — 10 punkti. Jūs rūpējaties par savu veselību. Jūs sirds ir labi trenēta. Turpiniet tāpat!

11 — 19 punkti. Jūs savai veselībai veltāt par maz uzmanības. Vairāk pastaigājieties svaigā gaisā, sāciet vingrot un nodarbojieties ar fizisku darbu, pievērsiet uzmanību savai ēdienkartei, un jūsu sirds kļūs izturīgāka.

20 un vairāk punktu. Pret savu veselību jūs izturaties nevēlīgi. Jūs darāt pāri savai sirdij. Šāda attieksme steidzīgi jāmaina. Padoms — tuvākajā laikā aizceļiet pie ārsta! ◆

Katrai gleznai saules mūžu

Viktors Zaķis

Gleznas novocošana ir neizbēgama, taču to var palēnināt, ja gleznu pasargā no nelabvēlīgiem apstākļiem — krasām temperatūras svārstībām un mitruma. Bet ja nu glezna jau cietusi? Varbūt pamēģināt aizkrāsot krasas izbirumus un pārļakot virsmu? Varbūt nomainīt rāmi?

Konsultē firmas **Velve** stājglezniecības restauratore **Guna Fridenberga**

Mitruma un sausuma — gleznas lielākie ienaidnieki

Mājas apstākļos gleznas izskatu viskrasāk ietekmē temperatūras svārstības. No pārāk liela sausuma gleznas grunts un krāsas slāni zaudē elastību. Tā rezultātā deformējas mākslas darba pamats, plaisā krāsojums. Savukārt mitrā telpā uz gleznas attīstās pelējuma sēnīte. Tā pamazām bojā visus gleznojuma slāņus, «apēdot» krāsojuma saistvielas.

Nedz ar sausuma, nedz mitruma nodarītajiem postījumiem neiesaku cīnīties pašu spēkiem. Kas vienam mitruma sēnītiem kaitē, tas citam varbūt pat nāk par labu. Nepareizi izvēlēti «glābšanas» līdzekļi gleznu var vēl vairāk sabojāt. Tad arī restaurēšana prasīs vairāk laika un līdzekļu.

Lai pasargātu gleznu no bojāšanās, telpā jānodrošina vienmērīga temperatūra un mitruma režīms. Vēlamā gaisa temperatūra ir no +18 līdz +20 grādiem. Pielaujamais mitrums: 60 — 70%.

Apģaismojums

Gleznas krāsu slāni ietekmē arī telpas apģaismojums. Tumsā, neapģaismotā telpā eļļas krāsu pigmenti un lakas slānis sāk dzeltēt. Glezna it kā satumst. Savukārt spilgtā gaisma veicina fotoķīmiskas reakcijas. Gleznas virsma sakarst, un krāsa izballo. Eļļas gleznas nedrīkst atstāties pārāk tuvu sildkrēmiem.

Gleznas rāmī

Ļoti svarīgs ir gleznas apakšrāmī. Tam stabili jānotur audekls, uz kura veidots gleznojums. Apakšrāmī noteikti jābūt ar ķīļiem un kustīgiem stīriem.

Guna Fridenberga pie **Velves** pedējas restaurētās **Saldus Sv. Jāņa baznīcas altārglezņas.** Foto — Uldis Briedis, Diena

Šādu ķīļrāmi nepieciešamības gadījumā var viegli nospiest. Lielākie gleznas rāmja ienaidnieki ir ķirmitis. Tie nereti bojā arī uz koka pamatnes gleznotās ikonas. No ķirmitiem visvieglāk var atbrīvoties, ievietojot gleznu speciālā gāzes kamerā.

Ja gleznas rāmī ir bojāts, tas jāmaina. Restauratori to var paveikt pāris nedēļās. Gleznas pārveidšanu uz jauna rāmja esat nolūmusi paveikt pašu spēkiem? Iegauņējiet **Jaunais rāmī** nekādā gadījumā nedrīkst būt mazāks par oriģinālo. Tas bojā autora oriģinālo kompozīciju, kuru atjaunot ir ļoti grūti. Ari šajā gadījumā iesaku konsultēties ar restauratoriem.

1885.gadā mākslinieks Buholcs uzgleznoja darbu *Ikars un Daidals*. Glezna pirms un pēc restaurācijas

Mielasts ar Mārtiņu Vincentā

Konsultē restorāna Vincents direktors pāvārs Mārtiņš Ritiņš, speciāli Dienai

Sīpoli

Sīpoliem katru reizi jābūt sarakstā, ar kuru mēs ejam iepirkties. Nav iedomājams, ka mēs kādu maltīti varētu pagatavot bez sīpoliem. Bez domāšanas mēs nolobām sīpolu, un devīpās reizēs no desmit sīpoliem ir svarīga nozīme ēdiena sagatavošanā.

Sīpoli ir dabūjami cauru gadu. Tos audzē no vienas pasaules malas līdz otrai. Es nezinu nevienu valsti, kurā neaudzē sīpolus, lai kāds klimats tajā būtu. Domāju, ka sīpols (tāpat kā kartupelis) ir vispopulārākais dārzeņi, kuru mēs ēdam. Latvijā mēs sīpolu lielākoties lietojam kā garšas piedevu gaļas ēdieniem. Bet sīpols ir arī dārzeņi, ko mēs neprotam riktīgi izmantot, tas ir — ēst kā piedevu. Neviens restorānā nesusu redzējies sīpolu kā atsevišķu ēdienu. *Vincents* pie teļa un truša gaļas un kazas siera uzskodām piedāvājam sīpolus visādos veidos, kā arī mūsu vispopulārāko franču sīpolu zupu.

Sīpoli ir sausmīgi veselīgi, garšīgi un dažādi. Sīpoli, ķiploki, puravi — kas viņiem ir kopīgs? Viņi visi nāk no liliņu dzimtas, bet visiem ir arī savas atšķirības. Sīpoli ir bagāti ar C vitamīnu, locīņi — ar B vitamīnu, bet puravos ir visādi vitamīni. Kā par puraviem, tā par ķiplokiem varētu uzrakstīt lielus rakstus.

Sīpoli ir audzēti jau kopš vēstures pirmsākumiem. Senie ēģiptieši un grieķi tos ēdusi zaļus

Pickling sīpoli jeb sāļšanas sīpoli.

Sīpoli, kas ir ļoti populāri Anglijā, parasti tiek izmantoti skābēšanai, bet tos lieto arī tāpat — ar siera gabaliņu, maizei un alus kausu. Šie sīpoli man garšo visvairāk. Tos var ēst ar visu ko vai vienus pašus. *Pickling* sīpolus novāc, kad tie ir ap 2,5 cm lieli. Mizīņa tiem ir plāna papīra biežumā un samērā grūti nomizojama. *Vincents* manējie virtuvē parasti jau raud, pirms viņi sāk lobīt šos mazos sīpolus — jau tad, kad redz, ka Arnis veselu sīpolu maisu stiepij uz virtuvi. Tīrģ man jautā, vai es audzēju — neviens nevar iedomāties, ka šos sīpolus var tāpat ēst.

Foto — Gunars Janaitis

Loki

Tos sauc arī par salātu sīpoliem, *skaljoniem*. Šie garie, slaidie sīpoli ir maigi un saldi, tie lieliski iedēresies salātos, zupās — pielikšanai pedējā brīdī — un ēdienu ātrai cepšanai ķīniešu gaumē. Esmu daudz dzirdējis un arī pats pārbaudījis vecāku sieviņu ieteikumus, kā nebīdā, kad loba sīpolus. Manai krūstnātei bija visnetīmākā recepte, bet es to izprovēju. Esot jātur sīpola šķēle starp zobiem. Es gan domāju, ka esmu kā žurka imīns pret sīpoliem, jo esmu nomizojis un smalki sagriezis vairākas tonnas sīpolu.

Ir divi veidi, kā mizot sīpolu, ja acis to nevar panest (vispār sīpolu mizošana acīm esot ļoti veselīga). Sīpolu vajag noplaucēt vārošā ūdenī kādas 10 sekundes. Tad nolē ūdeni un pagaidi, kamēr sīpols atdziest un — mizo vesels. Otrs veids ir mizot sīpolu zem tekoša ūdens. Taču es uzskatu, ka labāk raudāt, nekā zaudēt to labāko, kas sīpolam ir.

Vincents viesu iecienītākā zupa gan vasarā, gan ziemā ir franču sīpolu zupa. Tumsā pēc krāsas, bagātīga garšas ziņā un ļoti interesanta. Šī zupa ir daudz restorānu ēdienkartēs visā pasaulē (nu vismaz tur, kur es pats esmu bijis). Ari vienā labā restorānā šeit pat Rīgā pasūtīju franču sīpolu zupu. Bet viesmīlis man taisnojās, ka pavārs esot mēģinājis, bet nav izdevies. Citā restorānā, kuru nesen atvēra, sīpolu zupas nebūšanu izskaidroja, ka pavārs, kas to parasti taisa, tieši todien saslimis.

Tātad visiem pavāriem un, protams, arī jums! **Franču sīpolu zupa** 500 g plānās šķēlēs sagrieztu sīpolu 110 g sviesta 1 l dzirdra buljona 1/2 pudele šampanieša vai vēl 300 g buljona 50 g šerija vai portvīna 8 šķēles franču batona 110 g stipra rīvēta siera (tradicionāli *Emmentāles* vai *gruyere*).

tā, kā mēs tagad ēdam ābolus. Eiropā sīpoli parādījušies viduslaikos. Kotlete bez sīpola ir tas pats, kas tomāts bez sāls. Sīpols ir dārzeņi, kas iet kopā ar visiem citiem ēdieniem. Bet dažiem viņš piedien vairāk. Lūk, piemēram, sīpoli ar timiānu, rozmarīnu vai salviju. Bet man vislabāk garšo kazas siers ar karamelizētiem sīpoliem. Ir ļoti daudz sīpolu šķirņu. Simtiem. Sīpola stiprums, viņa spēks kost acis ir atkarīgs no sīpola šķirnes, vecuma un audzēšanas apstākļiem. Kad sīpols nobriest, viņa garša kļūst maigāka un saldaā. Ja sezona bijusi sausa, sīpola kodiens būs koncentrētāks.

Dzeltenie sīpoli.

To ir visvairāk, ap 75% no visiem. Tiem ir stipra un izturīga garša, tāpēc tie ir ļoti labi gan cepšanai, gan arī sautējumos, mērcēs un zupās. Kad vārī buljonu, pieliec klāt sīpola mizu — panākisi izteiksmīgāku brūnu krāsu.

Saldie sīpoli.

Tos sauc arī par spāņu vai Bermudu sīpoliem. Tas ir atkarīgs no tā, kurā pasaules malā sīpoli ir auguši. Šie sīpoli būs burvīgi, ja tos pildīs un krāsni cept, kā arī gredzenos sagriezt, rīvmāzē iemērkti un mīklā vai eļļā cepti. Ja tos viegli apcepst ar sēnēm vai garšaugiem, būs garšīga piedeva ceptai vai grilētai gaļai, bet maigi vārīti viņa ir garšaugiem, tie lieliski noderēs ceptim.

Sarkanie sīpoli.

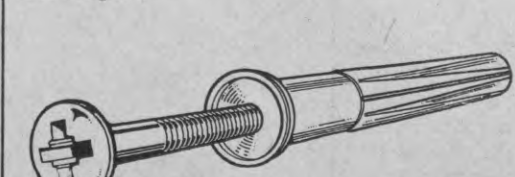
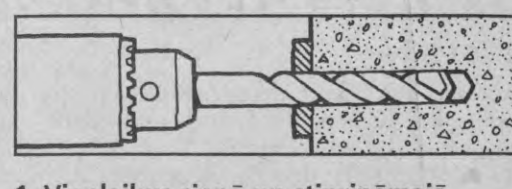
Tos sauc arī par itāļu sarkanajiem jeb lillā sīpoliem. Tie ir apaļi vai ovāli un saldi. Šos sīpolus vislabāk lietot zaļus, salātos vai sagrieztus šķēlītēs uz maizes. Taču sīpolu garša nebeidzas ar ceptu. No tiem, gandrīz kā no bietes, nāk sarkana sula. Sarkanie un lillie itāļu sīpoli parasti ir maigāki, tādēļ tos labāk izmantot salātos, kur negribam pārspēt citas piedevas. Sarkanie sīpoli arī izskatās ir skaisti, un tas salātus padara vēl gardākus un krāsainākus.

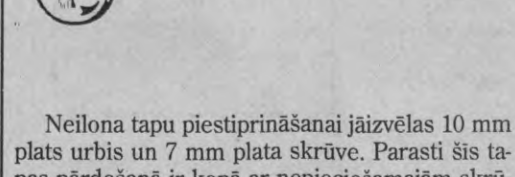
Jauni instrumenti saimniecībā Konsultē būvzinčieris Pēteris Krūmiņš, speciāli Dienai

Neilona tapas

Ne vienmēr pie sienas ir jāstiprina smagi priekšmeti, kuru noturēšanai jāizvēlas ļoti stingras tapas. Lampu, gleznu vai citu vieglu sadzīves priekšmetu piestiprināšanai pie dzīvokļa sienām vai griestiem pietiks, ja lietošiet parastās neilona tapas.

1. Vienlaikus sienā un stiprināmajā materiālā izurb caurumu.

2. Kopā ar skrūvi tapu ievieto izurbtajā caurumā.

Neilona tapu piestiprināšanai jāizvēlas 10 mm plats urbis un 7 mm plata skrūve. Parasti šīs tapas pārdošanā ir kopā ar nepieciešamajām skrūvēm.

Neilona tapas iztur no -40°C līdz +80°C temperatūrai. Parastajā betonā sienā neilona tapas notur 1,25 kN lielu spēku.

Neilona tapu ir viegli noņemt. Ar parasto skrūvgriezi izņem tapas skrūvi. Tapa sienā kļūs brīva, un to viegli varēs izņemt. ◆

3. Ar āmuru iesit skrūvi tapā. Tā izskatās pabeigts darbs.

Astroloģiskā prognoze ģimenei. 5.I-11.I

Ceturtdiena, 5. janvāris
Dienas fonā kāvēšanās un asarains garastāvoklis. Cilvēki būs ļoti emocionāli. Pēcpusdienā varat atprasīt parādu un ir pat izredzes to saņemt.

Pirmdiena, 9. janvāris
No rīta labāk ilgāk paguliet, jo rīta cēlienā būs daudz sīku negadījumu. Mājās dzīvodami, varat remontēt dzīvokli vai salabot mēbeles.

Griekijā, dievu un saules zemē

Ilona Brūvere, speciāli Dienai

I Lieta ir ļoti vienkārša: jāizlasa avīzē un jāsaprot, ka vasaras mēneši ir pulka karstāki nekā ziemas mēneši, kā mēdza teikt Valsts prezidents Kārlis Ulmanis.

Griekija neceļas ar ievērojamā eksporta iespējām, tūrisms joprojām ir vislielākais ienākumu avots. Foto — no I.Brūveres arhīva

vien iespējams un nav iespējams izstāstīt. Kaut vai to par karaļa pili, ko valdniece Amālija pagājušajā gadsimtā liek būvēt valdniekam Oto par godu.

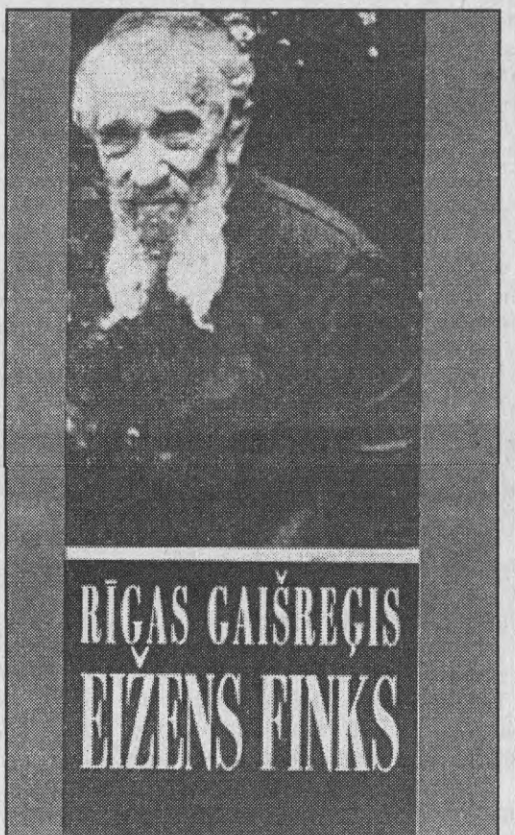
Tur krastā brauc zvejnieki, turpat pārdod tikko noķertos krabjus, gliemežus un kalmārus.

IV Negribu, ka sausu maizi brokastīs ar fasētu marmelādi sauc par orientālajām brokastīm, bet to pašu fasējumu lidmašīnā — par pusdienām.

Jaunas grāmatas

Zvaigznēs skatoties un pareģos klausoties

Aiva Kalve
«Ik nākošais jaunais gads allaž nes līdzīgu vēlēšanu ieskatīties nākotnē. Pat tie ļaudis, kas visskeptiskāk noskaņoti pret visādām mistikām un viņpasaules lietām, Jaungada priekšvakarā ar aizrautību lej svīnu un vasku un, mulsī čukstot kaut ko par bērnu rotaļām, uzmanīgi aplūko savādās figūriņas, kam jāvesta viņiem par visām tām bēdām un priekšiem, kas sagaida viņus nākamajā gadā.»

menti no LPSR VDK arhīviem.
Par kuru gaišregi būs nākamā grāmata? Horoskopu sastādītāju tagad ir tik daudz.

Prāta asināšanai

Ir vai nav vainīgs?

Tino, devēts par Švītiģo, ģērbies pēc pēdējās modes prasībām sūdinātā salmu dzeltenā uzvalkā ar salāzlatu kabatdrāniņu.

Krustvārdu mīklu konkurss

Word puzzle grid with clues and sponsor information for 'Krustvārdu mīklu konkurss'.

Leona Brieža astotais dzejolkrājums

Egls Zirnis
Faktiski šis krājums Briedim ir septītais, jo 1987.gadā iznākušais Būtiņas dārs ir izlase. Septītais, tāpat laimīgais.

nis paša un tād — visiem jums. Bet tajā pašā laikā dzeja man ir kā mūžīga Svētdiena, skaisti un neparasti Dvēseles Svētki.

Astrida Lindgrēne atgriežas Latvijā

Vilnis Purēns
Ievērojamā zviedru rakstniece Astrida Lindgrēne, Pepijas, Karlsona un Lennebergas Emīla māmiņa, atkal atgriežas Latvijā.

rāda savs godīgums, spēks un neatlaidība.
Jāpiebilst, ka vārdu Rasmuss Lindgrēne ir izvēlējusies vairākiem vārdiem, tāpēc uzreiz jānorāda, ka šis Rasmuss nav tas, kas klaiņo, aizbēdzis no bērnu nama.

Bankas čeks

Bankā ieradās kāds cilvēks saņemt naudu. Viņš uzrādīja čeku, kurā ierakstīta izmaksājama naudas summa latos un santimos.

Humors

«Es ļoti ļoti lūžu, nevajag man tik atklāti izrādīt savas simpātijas. Es taču esmu precētā!»

Atbilde 28.dziedzema uzdevumam

Neparasts dabīšanas piemērs
Vismazākais skaits, kas atbilst visām uzdevuma prasībām, ir 35 641 667 749.

Horizontāli

1. Trausla, vāra. 6. Dzintels. 9. Instrumenti atāluma mērīšanai dabā.

Large word puzzle grid with clues and sponsor information for 'Krustvārdu mīklu konkurss'.

Konkursa 7.mīklas atminējums

KOLEGĀLAŠ BLAKUS
L U I R T A A L L V
A L I A N S E R D A T I A L E
S D T N I O B E E S L
E G O I S T I T L E M I T E M
S R A A S M I T E T U I A
S I J A S Y C I R T N I
N F U M T E E N
A M F O R A T A I S N A
K E G N S R N N A
S E V N E G U S A A
S A M B E R I U T I P I Z E T
M I L T E L S T A D L
O C E L O T T A P E R S I J A
R C E S J J R S K S
E T I K I T E T I N A N I S T I S T

Advertisement for 'Diena Mājai un ģimenei' magazine.